

DIDŽIAUSIA MŪSŲ STIPRYBĖ – ŽMONĖS, KURIE TARNAUJA TĖVYNEI

Lietuvos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė dalyvavo Medininkų tragedijos 30-ųjų metinių minėjimo renginyje.

„Sunku patikėti, kad nuo žiaurios Medininkų tragedijos prabėgo jau trys dešimtmečiai. Tai buvo kruvina okupantų, prarandančių įtaką, konvulsija. Jie naktį sušaudė neginkluotus žmones, narsiai tarnavusius savo Tėvynei. OMON'o smogikai bandė pademonstruoti savo jėgą, tačiau iš tiesų tai buvo iš bejėgystės kylančio smurto protrūkis. Norėta įgąsdinti, bet tai tik dar labiau sutelkė ir paskatino Lietuvą rūpintis savo sienų ir žmonių saugumu. Deja, ir po trisdešimt metų tenka gyventi agresyviai nusiteikusių režimo kaimynystėje. Vėl tenka rūpintis užkardų stiprinimu ir vėl esame dažniausiai puolami naktį – tik šįsyk kuriant dirbtinį nelegalios migracijos maršrutą”, – sakė premjerė.

Pasak I. Šimonytės, dabar skiriasi agresijos pavidalai, tačiau yra daug panašių dalykų, ir pirmiausia – pasiaukojantys, Tėvynei tarnaujantys žmonės: anuomet beginkliai muitininkai, šiandien pasieniečiai, kariai, gerokai pasikeitusi muitinės tarnyba, visi tie, kurie rūpinasi nelegaliais migrantais ir kartu saugo, kad nekiltų jokių provokacijų ar konfliktų.

„Šiandieninė agresija pa-

Medininkų tragedijos 30-ųjų metinių minėjimas.

deda geriau suprasti, kokia svarbi buvo Medininkų ir kitų pasienio postų misija. Sienų kontrolė – būtinas Nepriklausomybę atkūrusios valstybės uždavinys. Svarbu, jog buvo įsisąmoninta, kad valstybės gynimas ir stiprinimas nėra vien politinės valdžios reikalas – tai visų pareiga”, – kalbėjo Vyriausybės vadovė.

Premjerė pabrėžė, kad per trisdešimt metų Lietuvos valstybė gerokai pasikeitė.

Anuomet Lietuva siekė, kad ją pripažintų kitos valstybės, mokėsi saugoti savo sienas, kurti politines institucijas, tarėsi dėl viešojo gyvenimo taisyklių. Šiandien jau turime gana solidų savarankiško gyvenimo stažą, priklausome galingiausių pasaulio valstybių „klubams” – Europos Sąjungai ir NATO.

„Tiek tada, tiek dabar mūsų didžiausia stiprybė – tai žmonės, kurie tarnauja Tėvynei, aukojasi už ją. Labai svarbu

niekada nepamiršti savo didvyrių, tikrųjų valstybingumo atramų. Kaip ir mokytis iš skaudžių istorijos pamokų, neprarasti budrumo ir dėti visas pastangas, kad tokios tragedijos niekada nepasikartotų. Šiandien būdami Medininkuose, amžinai gyvos tragedijos vietoje, dėkojame gerbiamam Tomui Šernui ir su didele pagarba prisimename septynis jo bendražygius, nužudytus savo poste. Jų atminimas visada iš-

liks gyvas”, – pabrėžė Ministrė Pirmininkė.

Ankstyvą 1991-ųjų liepos 31-osios rytą į Medininkų postą įsiveržė ginkluoti OMON'o užpuolikai nužudė septynis Lietuvos pareigūnus. Medininkų žudynių aukos palaidotos Vilniaus Antakalnio kapinėse, šalia Sausio 13-osios aukų. Vienintelio sunkiai sužeisto pareigūno Tomo Šerno gyvybę medikams pavyko išgelbėti.

LRV

PREZIDENTŪROJE PAMINĖTAS LIETUVOS IR RUSIJOS SUTARTIES DĖL TARPVALSTYBINIŲ SANTYKIŲ PAGRINDŲ 30-METIS

Ketvirtadienį Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda pakvietė Lietuvos ir Rusijos sutarties dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų derybų delegacijos

narius į šios sutarties 30-mečio minėjimą Prezidentūroje.

1991 metų liepos 29 dienos sutartis, abiejų šalių parlamentų ratifikuota ir įsigaliojusi jau po galuti-

nio Sovietų Sąjungos žlugimo, padėjo pamatus vėlesniems dvišaliams Lietuvos ir Rusijos susitarimams. Joje įtvirtinta ir Lietuvos teisė „savarankiškai įgyvendinti

savo suverenitetą gynybos ir saugumo srityje”, kas Lietuvai buvo lemtingai svarbu derybose dėl narystės NATO.

„Svarbu, kad tuometinė Rusijos vadovybė rado sąvayje jėgų pripažinti 1940 m. Lietuvai padarytą skriaudą ir įvardijo, kad, siekiant didesnio šalių tarpusavio pasitikėjimo, būtina pašalinti likusius aneksijos padarinius. Viso to nebūtų buvę, jei ne didžiulis Lietuvos derybininkų įdirbis, ruošiant sutarties tekstą ir atkakliai derantis dėl menkiausių jos politinių niuansų ir detalių. Šis darbas buvo įtemptas, sudėtingas, galbūt ne visada malonus, tačiau nepaprastai reikalingas”, – sakė šalies vadovas.

Prezidento teigimu, pasiremdama šia sutartimi, Lietuva turi galimybę atmes-ti jžūlius melus, kurie šiandien kenkėjiškai skleidžiami apie 1940 m. okupaciją, ir reikalauti, kad Rusija toliau

laikytųsi sutartinių įsipareigojimų.

Sutarties 30-mečio proga Lietuvos Respublikos Prezidentas įteikė valstybės apdovanojimus Lietuvos ir Rusijos sutarties dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų derybų delegacijos nariams Česlovui Vytautui Stankevičiui, Egidijui Jarašiūnui, Vladimirui Jarmolenko, Valdemarui Katkui, Liudvikui Narcizui Rasimui (Rasimavičiui), Vytautui Sinkevičiui, Kęstučiui Glaveckui (po mirties), Juozui Karveliui (po mirties).

Minėjime taip pat dalyvavo Lietuvos ir Rusijos sutartį pasirašęs Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo Pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, bei tuometiniai aukšti šalies pareigūnai – LR Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius ir LR užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas.

Prezidento komunikacijos grupė, 2021-07-29

Sutarties 30-mečio proga Prezidentas G. Nausėda įteikė valstybės apdovanojimus Lietuvos ir Rusijos sutarties dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų derybų delegacijos nariams. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvoje reikės daugiau teisininkų, kurie teismuose atstovaus migrantams, taip pat reikės ir daugiau lėšų – vien Migracijos departamentui šiais metais reikės beveik pusės milijono eurų advokatų paslaugoms finansuoti. Patys advokatai sako, kad valstybė turės didinti įkainius, kitaip niekas nenorės dirbti. Beveik visi migrantai skundžia sprendimus atmesti prašymus dėl politinio prieglobsčio arba prašo juos paleisti, tad teisinių paslaugų reikės vis daugiau. Tačiau esamos sutartys dėl teisinio atstovavimo pasirašytos dar tuomet, kai migrantų į Lietuvą patekdavo vienetai.

Koronavirusu šiuo metu tebeserga kelios dešimtys neteisėtai sieną kirtusių migrantų, per liepą iš viso užsikrėtė apie pusšimtį, žiniasklaidą informavo Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT). Užsieniečiai, kuriems nustatyta COVID-19, įkurdinami Abromiškių reabilitacijos ligoninėje, tačiau ten vietų ne visuomet pakanka. Šiomet sieną iš Baltarusijos į Lietuvą perėjo daugiau nei 3 tūkst. neteisėtų migrantų. Lietuva dėl išaugusios neteisėtos migracijos yra paskelbusi ekstremalią situaciją. Šalies pareigūnai laikosi pozicijos, jog išaugę migracijos srautai yra organizuoti Minsko režimo akcija prieš Lietuvą.

Teisingumo ministrė Evelina Dobrovolska mano, kad Lietuvoje siekiant suvaldyti nelegalių migrantų srautus, prieš svarstant, ar derėtų šalyje įvesti nepaprastąją padėtį, pirmiau reikėtų įsivertinti šiuo metu jau turimas ir galimas taikyti priemones. Visgi ministrė pabrėžia, kad nepaprastosios padėties įvedimas nesuteikia teisės naudoti jėgą prieš sieną ketinančius kirsti nelegalius migrantus.

Kibernetinio saugumo centras tiria įsilaužimą į Prienų rajono savivaldybės svetainę ir netikros informacijos skelbimą. Prienų meras sako, toks išpuolis – bandymas kelti įtampą. Kariuomenė perspėja, dabar socialiniuose tinkluose – itin daug melagingos informacijos. Prienų rajono meras Alvydas Vaicekuskas teigia, kad apie savivaldybės tinklalapyje paskelbtą melagieną apie tai, kad Alytuje, Kelmėje, Radviliškyje, Telšiuose ir pačiuose Prienuose bus sukurtos stovyklos migrantams, sužinojo iš susirūpinusių kolegų ir gyventojų. Paaiškėjo, kad į savivaldybės puslapį buvo įsilaužta.

Į atvirą konfliktą su Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) vadu Ramūnų Karbauskio įsivėlęs Tomas Tomilinas šalinamas iš partijos. Parlamentaras tai vadina susidorojimu ir R. Karbauskio kerštu už kritiką. Partijos pirmininkas atkerta, kad T. Tomilinas veiksmais ir pasisakymais sąmoningai žemino bei tebežemina partiją.

Į neteisėtų migrantų apgyvendinimo vietą Rūdninkų poligone liepos 30 d. nugabenta vandens patranka ir šarvuočiai. Apie tai informavo vidaus reikalų ministrės atstovė spaudai Lina Laurinaitytė-Grigienė. Jos teigimu, tai daroma taktiniais ir prevenciniais tikslais. Šalčininkų rajone, Viešojo saugumo tarnybos (VST) Rūdninkų poligone, planuojama apgyvendinti 800 neteisėtų migrantų, pirmieji 380 atvykėliai liepos 29 d., ketvirtadienį jau buvo čia atvežti.

Lietuvos Vyriausybė liepos 30 d. posėdyje iš biudžeto perskirstė 2,2 mln. eurų užsieniečių integracijai. Asignavimai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlymu perskirstyti iš užimtumo didinimo ir socialinės paramos į socialinių paslaugų ir integracijos plėtros eilutę. Pasak Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ministrės patarėjo Tomo Kavaliausko, resursai perskirstyti siekiant atlyginti darbuotojams už papildomą krūvį darbui su migrantais, kuriems suteiktas pabėgėlio statusas arba kurie naujai apgyvendinti.

Dzūkijos nacionalinis parkas įspėja Merkinės piliakalnio lankytojus nuo jo nusileisti naujai įrengtais laiptais, o ne šlaitu, kur anksčiau buvo įrengti laiptai. Dzūkijos nacionalinis parkas ragina saugoti ir puoselėti piliakalnį bei keliauti atsakingai. Merkinės piliakalnio tvarkybos darbai baigti šių metų pavasarį. Take įrengtas lankytojų skaičiuotuvas. Vienas žinomiausių ir labiausiai lankomų Lietuvoje Merkinės piliakalnis yra svarbioje istorinėje kryžkelėje. Piliakalnis buvo rengtas Nemuno slėnio šlaito viršutinėje dalyje, trijų upių santakoje. Ant 30 m aukščio piliakalnio stovėjo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilis. Piliakalnis apgriuvo XIX ir XX amžiaus pirmoje pusėje. Nuo išlikusios piliakalnio briaunos atsiveria vienas gražiausių Lietuvos kraštovaizdžių – Merkių ir Nemuno santaka, reprezentuojanti Lietuvą daugelyje leidinių.

Šilutės rajone, Nemuno užliejamose pievose, surengtas pirmasis Lietuvoje nacionalinis šienpjovių čempionatas. Į Rūpalkvių kaimo pievas dalgiais kibo septynios šienpjovių komandos – varžytis, kas greičiau ir kokybiškiau dalgiais nušienaus skirtą plotą. Į Šilutės rajoną kai kurie šienpjoviai vyko per visą Lietuvą – net nuo Druskininkų. Dalgį į rankas kasdien dabar sako imantis retas. Dalyviai turėjo nušienauti 3 metrų pločio ir 100 metrų ilgio plotą. Beveik per 19 minučių pievą įveikęs šilutiškis, žiūrėdamas į atsiliekančius kolegas, sakė, kad pergalę lėmė dalgis.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

ISTORINIS SUSITIKIMAS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Sviatlana Cichanouskaja ir Joe Bidenas.

Baltųjų rūmų nuotr.

Liepos 28 d., trečiadienį Baltarusijos opozicijos vadovė Sviatlana Cichanouskaja susitiko su JAV prezidentu Joe Bidenu.

Susitikimas įvyko Baltuosiuose rūmuose. Apie jį pranešė S. Cichanouskajos patarėjas Franakas Viačorka.

Tai pirmas tokio aukšto lygio Baltarusijos vadpės priėmimas Vašingtone.

Susitikimo metu S. Cichanouskaja pakvietė remti Baltarusiją ir paversti ją „sėkmės istorija“.

J. Bidenas susitikimo metu išreiškė paramą Baltarusijos demokratiniams siekiams.

„Man buvo garbė šryt Bal-

tuosiuose rūmuose susitikti su S. Cichanouskaja, – tviteryje parašė J. Bidenas. – Jungtinės Valstijos palaiko Baltarusijos žmones, jiems siekiant demokratijos ir visuotinių žmogaus teisių apsaugos.“

Prezidentas J. Bidenas anksčiau yra pažadėjęs didinti spaudimą neteisėtam Baltarusijos prezidentui Aliaksandrui Lukašenkai – jau beveik tris dešimtmečius Baltarusiją valdančiam Maskvos sąjungininkui, kurio saugumo pajėgos slopino masinius protestus, kilusius po jo paskelbimo rugpjūčio rinkimų nugalėtoju.

Po rinkimų, kuriuose A. Lukašenka neteisėtai užsitik-

rino šeštą kadenciją, beprecedenčiai protestai šalį krėtė kelis mėnesius. Baltarusių opozicija ir Vakarai rinkimus laiko suklastotais.

S. Cichanouskaja vizito JAV metu jau susitiko su JAV valstybės sekretoriumi Antony Blinkenu, pavaduotoja Victoria Nuland, JAV valstybės departamento patarėju Dereku Scholle, kitais asmenimis.

Pasak S. Cichanouskajos spaudos tarnybos, susitikimuose ji aptarė lėktuvo „Ryanair“ pagrobimą, Baltarusijos išpuolius prieš pilietinę visuomenę ir žiniasklaidą, nelegalių migrantų skaičiaus padidėjimą Baltarusijos ir Lietuvos pasienyje. **LRT**

Į JAV ATSKRIDO PIRMA SU AMERIKIEČIŲ PAJĖGOMIS BENDRADARBIAVUSIŲ AFGANŲ GRUPĖ

Netoli Vašingtono esančiame Dulleso tarptautiniame oro uoste liepos 30 d. paryčiais nusileido lėktuvas, atskraidinęs pirmąją grupę afganistaniečių vertėjų ir kitų asmenų, padėjusių amerikiečių pajėgoms Afganistane.

Orlaivis Dulleso oro uoste nusileido anksti ryte. Naujiųjų agentūros AP gautas vyriausybės vidaus dokumentas rodo, kad lėktuvu atskraidintas 221 afganistanietis, įskaitant 57 vaikus ir 15 kūdikį.

Liepos viduryje Baltieji rūmai pranešė, kad maždaug 20 tūkst. afganistaniečių, dirbusių vertėjais amerikiečiams per JAV karą Afganistane ir dabar bijančių Talibano keršto, pateikė paraišką dėl evakuacijos.

JAV AMBASADA RUSIJOJE ATLEIDŽIA DARBUOTOJUS RUSUS

Jungtinės Valstijos liepos 30 d. paskelbė atleidžiančios beveik 200 vietos darbuotojų savo diplomatinėse misijose Rusijoje, artėjant Kremliaus įvestam galutiniam terminui dėl jų atleidimo.

Šis žingsnis yra vėliausia iš virtinės įtemptus dvišalius santykius paveikusių priemonių,

JAV kariai Afganistane.

AP

Šie evakuaciniai skrydžiai atspindi Amerikos nerimą dėl to, kaip seksis Afganistano vyriausybei ir kariuomenei, kai ateinančiomis savaitėmis šalį paliks paskutinės amerikiečių kovinės pajėgos.

Kartu su vertėjais ir kitais amerikiečiams dirbusiais afganistaniečiais evakuojami ir jų šeimų nariai. Šie žmonės kelioms dienoms apsistos Fort Li kariniame komplekse Virdžinijoje. **LRT**

kurių pastaruoju metu ėmėsi Maskva ir Vašingtonas.

Amerikiečių valstybės sekretorius Antony Blinkenas pareiškė, kad darbuotojų atleidimas verčia apgailestauti ir kad JAV tikėjosi išvengti tokio žingsnio, nors šiuo metu ir nematyti aiškios perspektyvos, kaip santykiai galėtų

pagerėti.

„Šios apgailestauti verčiančios priemonės labai paveiks JAV misijos veiklą Rusijoje, galbūt net mūsų darbuotojų saugumą, taip pat mūsų galimybes palaikyti diplomatinis santykius su Rusijos vyriausybe“, – pareiškime pabrėžė A. Blinkenas. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president
Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

1960 Town Dr., Naperville, IL 60565-2029

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VARDO VAGIS

Kažkada senelis pasakojo, kad jų miestelyje per svarbiausius parapijos atlydus viena šeimyna kepė riestainius – vadinamąsias „barankas“. Tai buvo geidžiamiausias vaikų lauktuvės. Daugiau niekas nesugebėjo iškepti tokių gardžių riestainių! Bet ką čia apie „barankas“ – geriau pakalbėkime apie stipriuosius gėrimus, silpnuoliais paverčiančius stipriuosius vyrus.

Yra toks alkoholinis gėrimas – konjakas. Nors visi žinome, kad „gerti yra šlykštu ir žema“, bet kartu ir suprantame, kad problemos ieškoti reikia ne produkte, o besaikiam jo vartojime. Taigi konjako pavadinimas kilęs nuo Prancūzijos miesto *Cognac* (Šarantos departamente) ir šis gėrimas gaminamas tik Konjako miesto apylinkėse, laikantis valstybinės organizacijos *Bureau National Interprofessionnel du Cognac* nustatytų reikalavimų: gėrimas turi būti pagamintas griežtai apibrėžtame *Konjako* regione, ne mažiau 90 % turi sudaryti *Ugni blanc*, *Folle blanche* ir *Colombard* veislių vynuogių (faktiškai, dauguma konjakų gaminama tik iš *Ugni blanc* vynuogių); vyno spiritas, iš kurio daromas konjakas, turi būti pagamintas dvigubos distiliacijos būdu; turi būti brandintas (sendintas) prancūziško ąžuolo statinėse ne mažiau, nei 2 metus.

Kitas su Prancūzija susijęs gėrimas yra šampanas – tai puotojantis vynas, pagamintas Prancūzijos Šampanės provincijoje. Ir tik šioje provincijoje pagamintas vynas gali būti vadinamas šampanu: kituose regionuose bei šalyse pagamintas panašaus tipo vynas turi būti vadinamas ne šampanu, bet puotojančiu vynu. Tai įtvirtinta Europos Sąjungos saugomų kilmės nuorodų taisyklėse. Rusijoje ir Baltarusijoje gaminamas „Sovetskoje šampanskoje“ irgi vadinamas šampanu, nes šiose šalyse negalioja ES įstatymai. Bet gal galioja kiti tarptautiniai įstatymai, reglamentuojantys šampano vardo ir markės autentiškumą?

„Šampano“ vardo teisinė apsauga remiasi 1891 m. Madrido sutartimi dėl tarptautinės ženklų registracijos, kurioje nustatyta, kad *šampanu* galima vadinti tik Šampanėje pagal tam tikrus reikalavimus pagamintą gėrimą. Šitai patvirtinta 1919 m. Versalio sutartis, užbaigusi Pirmąjį pasaulinį karą. Po 1994 m. Europos Teisingumo Teismo sprendimo uždrausta naudoti ir tokius terminus kaip šampanizuotas vynas, *méthode champenoise* ir pan. Dėl to kitose pasaulio šalyse gaminami puotojantys vynai nebegali būti vadinami šampanu. Kai kurių šalių ir regionų puotojantys vynai turi savus pavadinimus – Ispanijos *Cava*, Italijos *Spumante*, Vokietijos *Sekt*, Burgundijos ir Elzaso *Crémant*, Pietų Afrikos *Cap Classique*.

Šampano vyndarystės zona yra apibrėžta 1927 m. liepos 22 d. Prancūzijos įstatymu. Vynuogės šampanui auginamos apie 30000 hektarų plote. Kadangi skirtingose vietovėse klimatas ir dirvožemis šiek tiek skiriasi, skiriami 302 auginimo regionai (*cru*) – faktiškai kiekvienas kaimas yra atskiras *cru*. Šie auginimo regionai skiriami į 3 kategorijas pagal jų vynuogių kokybę – *grand cru* (aukščiausia kokybė), *premier cru* ir *terroirs non classés* (neklasifikuotos žemės).

Kam viso to reikia, paklauskite? Ogi kiekvienas geras meistras saugo savo vardą! Nes geras vardas yra vienas iš pelno pagrindų. O jei kas nors savinasi garsaus gero meistro vardą, tas prilyginamas nusikaltėliui. Tad kaip tuomet su Rusija ir Baltarusija?

DRAŠI LIETUVOS POZICIJA NUSIPELNĖ PALAIKYMO

Rasti Europos šalių, vystančių rimtą užsienio politiką, yra nuviliančiai sunku. Didžiosios valstybės – neįskaičiuotinos: Prancūzija vien tuščiai pozuoja, Vokietija – ruošiasi A. Merkel pasitraukimui, paskutinei didžiosios valstybės veikėjos vardo vertai moteriai skaičiuojant paskutiniąsias savo karjeros dienas. Tuo metu Britanija svyruoja tarp priešinimosi Kinijos kreciamoms eibėms ir mėginimų prisivilioti jos turtą.

Ieškoti piečiau būtų bergždžia – Italijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje vadovauja laikinos, pasyvios ir silpnos koalicijos. Ne ką geriau šiaurėje (paralyžius Švedijoje ir Nyderlanduose, artėjantys rinkimai Norvegijoje) arba rytuose. Ukraina flirtuoja su Kinija; lygiai taip pat elgiasi Lenkija, buvusi Rytų Europos diplomatijos sunkiasvorė. Europos Sąjungos lyderiai, švelniai tariant, yra neįkvepiantys. COVIDas visur sumažino pasitikėjimą ir privertė visą dėmesį sutelkti į jį. Šalys, turėjusios būti svarbiausios sąjungininkės, J. Bideno administracijai kelia nevilį.

Šiame apgailėtinaime paveiksle ryškiai išsiskiria viena šalis: Lietuva. Airijos dydžio Baltijos valstybė, įsiterpusi tarp Baltarusijos, Rusijos, Lenkijos ir Latvijos, jau seniai yra

aktyvistų tvirtovė. Joje veikia egzilinis Baltarusijos universitetas, taip pat laikomas didžio sovietų disidentu Andrejaus Sacharovo archyvas. Čia plūsta Rusijos opozicijos veikėjai. Lietuva – viena iš nedaugelio šalių, kur valstybės pareigūnai yra pakankamai drąsūs susitikti su Dalai Lama.

Vis dėlto gruodį į valdžią atėjusi nauja vyriausybė šalies žinomumą dar labiau padidino. Vienas ankstyvųjų taikinių buvo 17+1 – dešimt metų gyvuojanti Kinijos iniciatyva, kurioje dalyvaujančios buvusios komunistinės šalys varžosi dėl jos politinių ir ekonominių malonių. Xi Jinpingas netikėtai pareiškė, kad vasarį rengtame šios platformos aukščiausio lygio susitikime prezidentų arba premjerų dalyvavimas yra priivalomas. Šis diktatas, turėjęs sustiprinti projekto statusą, davė visiškai kitokių rezultatų, nei tikėtasi. Šešios šalys – Lietuvos iniciatyva – atsisakė paklusti. Dėl to Lietuvos ambasadorė Pekine Diana Mickevičienė buvo stalinistiniu būdu, paryčiais, iškviesta pasiaiškinti.

Lietuva nepabūgo ir paskelbė apskritai pasitraukianti iš šio Kinijos vadovaujamo „grožio konkurso“. Dabar ji siekia visiškai sužlugdyti šį projektą. Užsienio reikalų mi-

nistras Gabrielius Landsbergis pageidauja, kad ES ir Kinijos viršūnių susitikimai vyktų tik 27+1 lygiu. Tai trikdytų Pekino režimo taktiką skaldyti ir valdyti bei didintų europiečių įtaką.

Lietuva pikdžiugiškai pažeidinėja žemyninės Kinijos režimo nustatytus tabu. Jos parlamentas surengė posėdžių dėl uigūrų genocido. Jos vyriausybė padovanojo vakcinų Taivanui, kenčiančiam nuo komunistinio režimo žemyninėje Kinijoje organizuojamo embargo. Šią savaitę buvo paskelbta apie „Taivano biuro“ – faktinės ambasados – atidarymą Vilniuje; Lietuva taip pat planuoja greitai laiku atidaryti savo atstovybę Taibėje. Žemyninės Kinijos režimas, mėginantis uždrausti bet kokius politinius kontaktus su saloje įsikūrusia demokratine varžove, įtūš – ir jau nebe pirmą kartą. Tačiau Kinijos prekyba su Lietuva – itin menka, tad sankcijos vargu ar būtų skaudžios.

Lietuva taip pat greitai pasiūlys humanitarines vizas tūkstančiams žmonių, šiuo metu kasdien bėgančių iš Honkongo. Tuo metu Britanijos elgesys su pabėgėliais iš jos buvusios kolonijos yra gėdingai biurokratinis ir atžagarus – daugelis pripažįstami neturinčiais teisės gauti prieglobstį, pripažįstama nedaugelis profesinių kvalifikacijų, prieiga prie švietimo ir sveikatos apsaugos paslaugų būna kebli. Lietuva elgiasi daug toliaregiškiau. Verslūs, darbštūs, mokytis nevengiantys ir turtingi honkongiečiai taps sveikintina paspirtimi mažėjančiai 2,8 mln. žmonių populiacijai.

Kai neužsiima vienos supervalstybės nepaisymu, Lietuva atsigręžia į kitą. Ji reikalauja ES sankcijų Rusijai už kovos su korupcija aktyvisto Aleksejaus Navalno persekiojimą. Ji entuziastingai medžioja ir išvaro Rusijos šnipus. Ji smerkia Baltarusijos režimo, Kremliaus marionetės, žudikiškus ir įstatymus pažeidžiančius metodus. Ji palaiko demokratijos reikalaujančius protestuotojus, kuriems gresia kalinimas ir kankinimai. Ji priglaudžia pabėgusius ir su ištremta opozicijos lydere Svatlana Cichanouskaja elgiasi kaip su teisėta Baltarusijos presidente.

Visa tai turi savą kainą. Baltarusija privertė nutūpti į Lietuvą skridusį „Ryanair“ lėktuvą, kad pagrobtų du Vilniuje gyvenančius disidentus. Pastaruoju metu ši šalis pradėjo siųsti šimtus tūkstančių migrantų iš Vidurio Rytų ir kitur prie sienos su Lietuva, vildamasi (kol kas – bergždžiai) pakurstyti baimę ir įtampą. Rusija tokiems patiems ardomiesiems tikslams naudoja propagandą ir purvinus pinigus.

(Nukelta į 4 psl.)

Ogi niekaip – kaip buvo gaminamas „Sovetskoje šampanskoje“, taip ir tebegaminamas. Juk ne Europos Sąjunga.

Bet Rusijai to, pasirodo, maža! Penktadienį, liepos 2 dieną, RF prezidentas Vladimiras Putinas pasirašė alkoholio produkcijos reguliavimo įstatymo pataisą, galinčias paveikti į RF eksportuojamą šampaną. Atnaujintame įstatyme išskiriama sąvoka „šampanas“, ir ją leidžiama naudoti tik kalbant apie „rusišką šampaną“, pagamintą Rusijos teritorijoje. Pagal naująjį įstatymą, šampanų gamintojai iš Prancūzijos Šampanės regiono privalo savo produkciją pervadinti į „puotojantį vyną“! Be to, V. Putino pasirašyta įstatymo pataisa „užkabino“ ir konjaką: pavadinimą „Rusijos konjakas“ etiketėje galima nurodyti, jei produkcija pagaminta vien iš rusiškų vynuogių. Tiesa, pervadinti kaip nors kitaip tikrąjį konjaką nereikalaujama.

Šis akibrokštas sukėlė didelį šampano gamintojų prancūzų pasipiktinimą, o prancūzų politikams belieka palaikyti saviškius.

Visgi klausimas, kodėl V. Putinui prireikė taip gadinti santykius su tikro šampano gamintojais, išlieka mįsle: galbūt jis nori paskatinti atgaivinti užgrobtame Kryme kažkada klestėjusią vynininkystę ir taip paremti savus gamintojus, galbūt jis surado būdą kaip įkasti ES už tai, kad Bendrijos šalių lyderiai atmetė Prancūzijos ir Vokietijos pasiūlymą atkurti susitikimus su V. Putinu ir nustatė griežtas sąlygas bet kokiam galimam diplomatinių santykių atšilimui? Aišku tik viena, kad šitam mafijos klano bosui jokios tarptautinės sutartys, įstatymai ir juo labiau nerašytos taisyklės negalioja.

Beje, gal kam teko prieš pat pandemiją lankytis Kaliningrado srityje, kai Rusija išleido supaprastintas turistinių vizų išdavimo taisykles? Tai štai tų turistinių kelionių metu akylesnis turistai, apžiūrinėdamas Palmininkuose (dabar Jantarny) kasamo gintaro ekspozicijas, negalėjo nepastebėti pavadinimo „ruskij jantar“. Jau ne „Baltijskij“, bet „ruskij“! Kol kas negirdėti, kad V. Putinas būtų oficialiai pareikalavęs Baltijos aukšą vadinti „rusišku gintaru“, bet ką gali žinoti? Tad nenustebkime vieną dieną išgirdę, kad lietuvaitės kaklą puošia „rusišku gintaru“, o tai gali būti pretekstas pareikalauti ir kaklo savininkės... Sakysite, absurdas? Na, prisiminus ką tik aprašytą istoriją su šampanu, dar ne tokių iš pažiūros absurdiškų sprendimų galima tikėtis iš mafijinės valstybės vadeivos.

Kęstutis Šilkūnas

(Atkelta iš 3 psl.)

**DRAŠI LIETUVOS
POZICIJA NUSIPELNĖ
PALAIKYMO**

Artimiausiu metu taip pat bus surengtos naujos Rusijos ir Baltarusijos bendros karinės pratybos. Ankstesniais metais per jas buvo repetuojamas įsiveržimas į Lietuvą. Tai reikėjo suprasti kaip šiurkštų perspėjimą šaliai, dešimtmečius gyvenusiai sovietų okupacijos sąlygomis.

Lietuva turi savų gerbėjų. Lietuviško šokolado pardavimai Taivane kilo it ant mielių, skatinant užsienio reikalų ministrui Josephui Wu. Su Kremliaus kleptokratija kovojantis aktyvistas Billas Browderis man sakė, kad Lietuva yra „vienintelė šalis, vykdanči tinkamą ir griežtą užsienio politiką“ diktatorių atžvilgiu. Buvęs Estijos prezidentas Toomas Hendrikas Ilvesas priduria, kad Lietuva „perėmė kamuolį į savo rankas“ viso regiono vardu. Baltarusijos opozicijos lyderė S. Cichanouskaja sako, kad Lietuvos palaikymas yra „neįkainojamas“ ir kad tai yra „nuoseklumo, principingumo ir pagirtino veiksmingumo“ pavyzdys.

Slovakija seka Lietuvos pavyzdžiu Taivano atžvilgiu. Tačiau „strateginio palaikymo“, kaip jį vadina vienas sprendimus priimančias veikėjas, kol kas trūksta. Glumina, kad JAV valstybės sekretorius Anthony Blinkenas iki šiol ignoravo Lietuvos diplomatijos vadovą.

Vertinant pagal mūsų standartus, Lietuvos vadovybė atrodo pavydėtina kompetentinga, susitelkusi ir vieninga. Prezidentas Gitanas Nausėda yra apolitiškas verslininkas. Premjerė Ingrida Šimonytė pasitiko „Ryanair“ skrydžio keleivius, kai jie pagaliau pasiekė Vilnių. Parlamento pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen yra šachmatų didmeistrė. Už ryšius su Taivanu atsakingas Kembridžo klasikinės studijas baigęs Mantas Adomėnas.

Jų užsienio politika yra populiari tarp lietuvių, prisimenantį, kad jų šalis kadaise irgi buvo supervalstybė. Reikia pripažinti, tai buvo XIII amžiuje, bet 1863 metais kartu su baltarusiais ir lenkais surengtas sukilimas prieš Rusijos carus su šūkiu „Už jūsų ir mūsų laisvę“ praktiškai atrodė, tarsi būtų įvykęs tik vakar. Ši laisvę mylinti dviasia atgimė 9-ajame dešimtmetyje, kai Lietuva, vadovaujant G. Landsbergio seneliui, sukėlė laviną, nušlavusią Sovietų Sąjungą.

Kinijos komunistų partijai dėl šių lietuvių turėtų būti neramu. Na, o mes jiems turėtume paploti – ir pagelbėti.

Edwardas Lucasas, Europos politikos analizės centro (CEPA) viceprezidentas

**LIETUVA PASAULIO ŽINIASKLAIDOJE – KŪRYBINGA,
REMIANTI LAISVĖS IR DEMOKRATIJOS VERTYBES,
IŠSISKIRIANTI STARTUOLIŲ IR FINTECH EKOSISTEMOMIS**

2021 m. I pusmetį Lietuvos vardas užsienio šalių žiniasklaidoje paminėtas daugiau nei 36 tūkst. kartų, socialiniuose tinkluose („Instagram“, „Twitter“, „Facebook“) ir tinklaraščių platformose – daugiau nei 114 tūkst. kartų. Lyginant šių metų I ir II ketvirčius, užfiksuota 2,3 karto daugiau reikšmingų pranešimų apie šalį, kuriems daugiausiai įtakos turėjo Lietuvos ir Baltarusijos santykiai. Dažniausiai šalies vardas buvo minimas JAV, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Ukrainos informaciniuose portaluose, mažiausiai paminėjimų užfiksuota Suomijos, Norvegijos, Izraelio, Nyderlandų informaciniuose portaluose, rodo Vyriausybės kanceliarijos Lietuvos įvaizdžio grupės ir šalies viešojo sektoriaus institucijų atlikta šalies skaitmeninio matomumo ir žinomumo analizė.

„Ekonomikos srities aktualijos, lydimos proaktyvios komunikacijos iniciatyvų, atveria kelią į dideles auditorijas turinčius tikslinių šalių portalus. Pranešimai apie investicinę aplinką, FinTech ir startuolių ekosistemą, inovacijas šalyje ženkliai prisideda prie modernios Lietuvos profilio formavimo. Valdymo sritis ir mūsų šalies aukščiausių šalies pareigūnų aktyvi komunikacija taip pat labai svarbi. Komunikuodami apie šalį didesnę dėmesį turėtume skirti talentų pritraukimo iniciatyvoms“, – pažymi Vyriausybės kanceliarijos Lietuvos įvaizdžio grupės vadovas Marius Gurskas.

**Turizmas, valdymas ir ekonomika
daugiausiai prisidėjo
prie šalies matomumo**

Turizmo sritis buvo pirmoji pagal pranešimų užsienio žiniasklaidoje skaičių (pranešimai sudarė 42 proc. viso žinių apie šalį srauto). Didžioji dalis šios srities naujienų srauto susijusi su COVID-19 pandemijos valdymo (minima statistika, karantino ir judėjimo suvaržymai, skiepijimas ir kt.), pabėgėlių krizės, Lietuvos

Dainų šventė Vilniuje.

Andriaus Aleksandravičiaus nuotr.

ir Baltarusijos santykių aktualijomis. Užfiksuotus teigiamo tono reikšmingus pranešimus daugiausia lėmė VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ komunikacijos ir rinkodaros kampanijos, taip pat ir Benedikto Gyljo paramos fondo kartu su VILNIUS TECH „LinkMenų fabriku“ įgyvendintas projektas „Portals“, virtualiai sujungęs Vilnių ir Liubliną.

Valdymo (*Co-create Governance*) srities aktualijos lėmė didžiausią dalį (net 51,23 proc.) išskirtinai Lietuvai skirtų reikšmingų pranešimų. Pagrindinės šios srities naujienų srautą formavusios temos: tarptautinis bendradarbiavimas (Lietuvos veiksmai reiškiant paramą laisvės ir demokratijos vertybėms – parama Taivanui ir prodemokratinėms jėgoms Baltarusijoje, Rusijoje), Lietuvos ir Baltarusijos santykiai, aplinkosaugos iniciatyvos, kibernetinis saugumas, šalies atvirumas inovacijoms.

Prie modernios Lietuvos įvaizdžio formavimo daugiausiai prisidėjo ekonomikos (*Co-create Solutions*) srities teigiami pranešimai, kurie per I ir II ketvirčius pasiekė didžiausią auditoriją užsienio portaluose. Pagrindinės šios srities naujienų srautą formavusios temos: Lietuvos FinTech ekosistemos aktuali-

jos, šalies startuolių kuriami produktai ir pritrauktos investicijos, palanki investicinė aplinka Lietuvoje (užsienio įmonių steigimasis, padalinių atidarymas Lietuvoje), šalies mokslininkų veikla. Prie teigiamų pranešimų sklaidos reikšmingai prisidėjo VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ vykdyta komunikacija.

**Šalies kultūra prisidėjo
prie teigiamo pobūdžio
pranešimų**

2021 metų I pusmetį kultūros (*Co-create Culture*) sritis buvo ketvirtoji pagal pranešimų skaičių užsienio žiniasklaidoje (7,01 proc. visų pranešimų) ir trečioji pagal pranešimų skaičių socialiniuose tinkluose (15,44 proc. visų pranešimų). Šalies paminėjimai kultūros srityje užsienio šalių žiniasklaidoje pasižymėjo išskirtine teigiamų pranešimų gausa. Vertinant didžiausią auditoriją turinčius šaltinius, šioje srityje užfiksuota didžiausia dalis teigiamo tono pranešimų, kurie sudarė net 43,77 proc. kultūros naujienų srauto. Užsienio žiniasklaida aktyviai domėjosi J. Meko kūrybinu palikimu, šalies muzikų veikla (dažniausiai minėti A. Grigorian, M. Gražinytės-Tylos, V. Sondeckio, Ž. Martinaitytės vardai), architekto G. Balčyčio, rašytojos K. Saba-

liauskaitės, šiuolaikinio meno kūrėjų Pakui Hardware ir L. Lapelytės darbai. Dėmesio taip pat sulaukė kūrybiškos iniciatyvos COVID-19 pandemijos kontekste (Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro iniciatyvos socialiniuose tinkluose, kino teatras Vilniaus oro uoste), Lietuvos atvirumas kino kūrėjams, MO muziejaus veikla, „The Roop“ pergalė „Eurovizijos“ atrankoje. Vokietijos portalų dėmesio sulaukė M. Gražinytės-Tylos diriguojamo Bavarijos radijo simfoninio orkestro koncertas, pradėjęs kultūros sezoną Bavarijoje. Prie Lietuvos kultūros sezono Bavarijoje viešinimo prisidėjo Lietuvos kultūros instituto komunikacija.

Lietuvos matomumo užsienio žiniasklaidoje vertinimas apima 13 tikslinių užsienio valstybių (Danija, Izraelis, Japonija, JAV, Jungtinė Karalystė, Lenkija, Norvegija, Nyderlandai, Prancūzija, Suomija, Švedija, Ukraina, Vokietija) ir 4 šalies įvaizdžio pozicionavimo sritis (ekonomika (*Co-create Solutions*), kultūra (*Co-create Culture*), valdymas (*Co-create Governance*), talentų pritraukimas (*Co-create Life*). Taip pat vertinama turizmo sritis ir stereotipinis šalies įvaizdžio atspindėjimas užsienio šalių žiniasklaidoje. **LRV**

**„FITCH RATINGS“: LIETUVA IŠLAIKO TOKĮ PAT AUKŠTĄ KREDITO REITINGĄ
SU STABILIA PERSPEKTYVA**

Tarptautinė kredito reitingų agentūra „Fitch Ratings“ patvirtino 2020 m. sausį Lietuvai suteiktą „A“ ilgalaikio skolinimosi reitingą ir paliko stabilią perspektyvą.

Agentūros ekspertų sprendimą dėl Lietuvos reitingo lėmė stipri institucinė sąranga ir patikima politinė sistema, palaikoma narystės Europos Sąjungoje. Lietuvos „A“ reitingas dar kartą

patvirtina, jog tarptautiniu mastu mūsų šalis yra laikoma labai patikima ir atsakinga valstybe.

Nuo paskutinės peržiūros Lietuvos ekonominės perspektyvos pagerėjo. Po labai nedidelio sumažėjimo – tik 0,9 proc., 2020 m. „Fitch Ratings“ prognozuoja, kad ekonomika šiemet augs 4,5 proc., o 2022 m. – 4,1 proc.

„Fitch Ratings“ Lietuvos

kredito reitingus paskutinį kartą buvo pagerinę 2020 m. sausį, kai ilgalaikio skolinimosi reitingas buvo pakeltas iš „A-“ į „A“.

Kita tarptautinė kredito reitingų agentūra „Standard & Poor's“ Lietuvai yra suteikusi ilgalaikio skolinimosi reitingą „A+“ (stabili perspektyva), „Moody's“ – „A3“ (stabili perspektyva), „DBRS Morningstar“ – „A“ (stabili

perspektyva).

Kredito reitingas – rodiklis, suteikiantis investuotojams (kreditoriams) koncentruotą informaciją apie skolininko gebėjimo vykdyti savo finansinius įsipareigojimus lygį. Aukštas kredito reitingas rodo mažesnę riziką, kad skolininkas (emitentas) nevykdys įsipareigojimų, ir atitinkamai mažesnę skolinimosi kainą. **LR FM**

LIETUVOS AMBASADOJE VAŠINGTONE ATIDARYTA JAV KONGRESO ATSTOVŲ RŪMŲ BALTARUSIJOS DRAUGŲ GRUPĖ

Liepos 21 dieną Lietuvos ambasadoje Vašingtone įvyko Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Kongreso Baltarusijos draugų grupės paskelbimas. Renginį atidarė Lietuvos ambasadorė JAV **Audra Plepytė**, pažymėdama, kad už laisvę kovojantys žmonės visada ras prieglobstį Lietuvoje.

„Baltarusijos draugų grupės įsteigimas patvirtina JAV įsipareigojimą remti Baltarusijos laisvės kelią ir demonstruoja pasauliui, kad JAV išlieka nuosekli laisvės ir demokratijos rėmėja“, – pasakė ambasadorė A. Plepytė ir pabrėžė, kad demokratijos pergalė Baltarusijoje bus pasiekta tik tarptautinei bendruomenei veikiant kartu.

Renginyje pasisakė Baltarusijos draugų grupės Kon-

grese įkūrėjai Kongreso nariai **Marcy Kaptur**, **Bilas Keatingas**, **Chrisas Smithas** ir **Joe Wilsonas**, JAV ambasadorė Baltarusijai **Julie Fisher** ir Vašingtone viešinti Baltarusijos opozicijos vadovė **Sviatlana Tsichanouskaja**.

Kongreso nariai pažymėjo, kad JAV Kongresas kryptingai sieks laisvos ir nepriklausomos Baltarusijos, nedarydamas jokių nuolaidų Lukašenkai ir užkirsdamas kelią tolimesniam režimo siautėjimui. Daug dėmesio iš Kongreso narių sulaukė ir Lietuva už savo pastangas, remiant Baltarusijos žmonių kovą už laisvę.

S. Tsichanouskaja padėkojo visiems susirinkusiems už išreikštą paramą ir pabrėžė, kad Baltarusijos demokra-

Lietuvos ambasadoje Vašingtone įvyko Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Kongreso Baltarusijos draugų grupės paskelbimas.

LR URM

tinio judėjimo stiprybė yra vienybėje, o veikdami išvien jie gali įveikti persekiojimus ir represijas.

JAV Kongreso Atstovų

Rūmų Baltarusijos draugų grupė sukurta suvienyti demokratinio Baltarusijos judėjimo šalininkus bei apjungti pajėgas, siekiančias sustabdyti

autoritarines represijas ir žmogaus teisių pažeidimus Baltarusijoje bei įgyvendinti laisvus ir nepriklausomus rinkimus.

LR URM

DARBO VIZITĄ LIETUVOJE TĘSIA IRAKO DIPLOMATAI

Lietuvos užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis (kairėje) ir Irako URM Europos departamento direktorius, ambasadorius Abdul Kareem Toma Mehdi Kaabu.

LR URM

Liepos 29 dieną, užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis susitiko su Irako užsienio reikalų ministerijos Europos departamento direktoriumi, ambasadoriumi Abdulu

Kareemu Toma Mehdi Kaabu, kurio vadovaujama delegacija lankosi Lietuvoje liepos 28-31 dienomis.

„Šis susitikimas – ilgo proceso užkirsti kelią neteisėtoms mig-

racijos srautams dalis. Kelias rezultatų link nėra nei trumpas, nei lengvas“, – sakė užsienio reikalų ministras G. Landsbergis.

Lietuvoje viešinti Irako delegacija, kurią sudaro ir konsuliniai pareigūnai, susitinka su Lietuvos Vyriausybes, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų atstovais, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Migracijos departamento ir kitų institucijų pareigūnais. Liepos 28 d. Irako atstovai lankėsi Užsieniečių registracijos centre, kur turėjo galimybę pabendrauti su migrantais, išgirsti jų liudijimus.

Irako delegacija Lietuvoje lankosi ministro G. Landsbergio kvietimu. Tai pirmoji Irako pareigūnų diplomatinė-konsulinė misija į Lietuvą. Ministras G. Landsbergis lankėsi Bagdade šių metų liepos 15 dieną.

LR URM

REIKALINGAS MAKSIMALUS ES ĮSITRAUKIMAS ARDANT NELEGALIOS MIGRACIJOS MARŠRUTUS

Liepos 23-osios vakarą Užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis informavo Europos Komisijos (EK) viceprezidentą, ES vyriausiąjį įgaliotinį užsienio ir saugumo politikai Josepą Borellį apie naujausias Baltarusijos provokacijas ES ir Lietuvos atžvilgiu.

„Visa Europa yra suinteresuota, kad šis Baltarusijos režimo sukonstruotas nelegalios migracijos kelias būtų suardytas. Lietuva intensyviai dirba, tačiau reikalingos ir maksimalios ES institucijų pastangos, kalbant su neteisėtų migrantų kilmės šalių vyriausybėmis - tiek Afrikos, tiek Rytų valstybėse“, – sakė užsienio reikalų ministras G. Landsbergis.

Ministras ES užsienio politikos vadovui akcentavo, kad A. Lukašenkos režimas, seniai pamynęs žmogaus teises savo šalyje ir toliau naikinantis pilietinę visuomenę Baltarusijoje, dabar žengė dar toliau – imta naudotis ir neteisėtais migrantais – šeimomis, moterimis, vaikais.

„Lietuva atlieka savo „namų darbus“ – sulaiko, apgyvendina ir neleidžia tolesnio neteisėtų migrantų judėjimo, keičia teisės aktus, trumpina prieglobsčio svarstymo procedūras, stiprina savo sienos kontrolę ir veda derybas su Iraku bei Turkija. Rengiamės migrantų grąžinimui į kilmės šalis, tačiau šiame etape reikia dar didesnio ES institucijų įsitraukimo“, – sakė LR diplomatijos vadovas.

LR URM

ŠVENTINIS SUMNER WELLES DEKLARACIJOS 81 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Liepos 22 dieną Vašingtone aikštėje Vilniuje buvo minimos **Sumner Welles deklaracijos 81-ųjų metų sukakties metinės**. Ši šventė buvo skirta padėkoti artimam Lietuvos sąjungininkei ir partnerei JAV už Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politiką.

1940 metų liepos 23 dieną laikinai einančio JAV valstybės sekretoriaus pareigas Benjamin Sumner Welles paskelbta deklaracija JAV Šaltojo karo metu oficialiai paskelbė nepripažįstančios Baltijos šalių prievartinio inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

„Sumner Welles deklaracija yra puikiausias Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų vienybės simbolis,

kuriu buvo pasmerkta 1940 metų sovietų agresija ir nepripažintas prievartinis ir neteisėtas Lietuvos, Estijos ir Latvijos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą, vykdamas Molotovo-Ribentropo suokalbį“, – kviesdamas atvykti į minėjimą Vašingtone aikštėje, sakė užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis.

Renginys prasidėjo Lietuvos, Estijos, Latvijos ir JAV vėliavų pagerbimo ir himnų ceremonija. Svečius pasveikino ministras G. Landsbergis, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas, profesorius Vytautas Landsbergis, JAV ambasadorius Robert S. Gilchrist ir Lietuvos Respublikos Seimo Tarppar-

lamentinių ryšių su JAV grupės pirmininkas Emanuelis Zingeris. Renginio metu grojo Lietuvos kariuomenės

orkestras, pasirodė džiazo grupė „The Schwings Band“.

Šventę organizavo LR užsienio reikalų ministerija,

JAV ambasada Vilniuje, LR krašto apsaugos ministerija ir Vilniaus miesto savivaldybė.

LR URM

PAMINĖTA S. DARIAUS IR S. GIRĖNO SKRYDŽIO 88-ERIŲ METŲ SUKAKTIS

Pagrindinį eksponatą – voką su originaliais lakūnų parašais, laiko Market Parko lietuvių bendruomenės pirmininkė Auksuolė Marciulevičienė ir renginio prelegentas inž. Rimantas A. Kunčas-Žemaitaitis.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Š. m. liepos 18 d. Čikagoje esanti Market Parko (Marquette Park) lietuvių bendruomenė išėivijoje gyvenančius lietuvius pakvietė į renginį paminėti S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 88-erių metų sukaktį ir pagerbti jų atminimą. Renginį organizavo JAV LB Marquette Parko apylinės bendruomenė, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS), Amerikos lietuvių taryba bei Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje.

didvyriškam žygiui atminti skirtas vainikas. Sugiedojus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos valstybės himnus renginio dalyvius pasveikino LR generalinio konsulato Čikagoje vicekonsulas Robertas Naudžiūnas. Vėliau į susirinkusiuosius kreipėsi Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje vado pavaduotoja Roma Bikulčius ir Vidurio Vakarų apygardos atstovas Algimantas Barniškis. Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas Saulius Kuprys sveikinimo kalboje pabrėžė, kad šiandien, prisimindami mūsų didvyrių drąsą ir ryžtą siekiant kilnaus tikslo, ypatingai didžiuojamės jų pergale ir nemirtingumu. Šią renginio dalį užbaigė Market Parko lietuvių bendruomenės pirmininkė Auksuolė Marciulevičienė, perskaičiusi S. Dariaus ir S. Girėno Testamentą. Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje šauliams išžygiavus iš aikštės su vėliavomis, renginio dalyviai įsamžino bendroje nuotraukoje bei buvo pakviesti grįžti į bendruomenės salę, kur visų laukė ALIAS atstovo inž. Rimanto A. Kunčo-Žemaitaičio pranešimas „S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio vaidmuo, atsispindintis pasaulio karto-

Renginio dalyvius pasveikino LR generalinio konsulato Čikagoje vicekonsulas Robertas Naudžiūnas.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Kelpšo sveikinimo žodžio ir palaiminimo renginio dalyviai būrėsi prie salėje pranešėjo eksponuojamų istorinių dokumentų, medalių, pašto ženklų

proginu antspaudu, kopiją ir aprašymą, filatelistų draugijos „Lietuva“ 2003 m. pristatytus parodoje LITHPEX XXIX STA, Chicago.

Prie paminklo, skirto S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui atminti, renginio dalyviai įsamžino bendroje nuotraukoje.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Renginys prasidėjo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebono kunigo Jauniaus Kelpšo aukojamomis šv. Mišiomis, kurių metu tikintieji buvo kviečiami gautis Dievo Žodžiu Dykumos tyloje ir prisimintas S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbis bei dėkojama Dievui už jų iššūkį, tuomet išgarsinusių Lietuvą pasaulyje. Pasibaigus šv. Mišioms pagerbti

lakūnų atminimo šventės svečiai susirinko prie netoliese esančio S. Dariaus ir S. Girėno paminklo. Generolo T. Daukanto jūrų, Baltijos jūrų bei Klaipėdos jūrų kuopų šauliams įžygiavus į aikštę, nešant prie paminklo Jungtinių Amerikos Valstijų, Lietuvos Respublikos bei Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje vėliavas buvo iškilmingai padėtas lakūnų

grafijoje ir filatelijoje”.

Tęsiant renginį LR generalinio konsulato Čikagoje vicekonsulas R. Naudžiūnas padėkojo JAV LB Market parko apylinkės bendruomenei ir Mergelės Marijos Gimimo parapijai už istorinės atminties saugojimą bei trumpai pristatė LR generalinio konsulato Čikagoje veiklą. Po Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebono kunigo Jauniaus

bei vokų parodos ir fotografavosi paeiliui ranka prisiliedami prie voko su originaliais S. Dariaus ir S. Girėno parašais, rasta Soldino apylinkėje Vokietijoje, sudužusiame lėktuve „Lituanica”. Pranešimui prasidėjus prelegentas klausytojams išdalijo 70-osioms „Lituanica” skrydžio metinėms paminėti savo paties išleisto voko, antspauduoto JAV pašto sukurtu tos dienos

priminę, kad legendinis lakūnas Steponas Darius buvo žinomas kaip veiklus Klaipėdos krašto prijungimo prie respublikos dalyvis, prelegentas pristatė pirmuosius Lietuvos pašto leistus serijos „Angelas” pašto ženklus, esančius jo kolekcijoje, kuriuose Lietuvos žemėlapyje rodomos valstybės sienos sutampa su buvusią administracinę Sovietų Sąjungos vienetą (dalį istorinės Lietuvos) žyminčiomis sienomis, Lietuvą reokupavus Sovietų Sąjungai. Šioje pašto ženklų serijoje Lietuvos valstybės siena, einanti ties Klaipėda, tarsi nutrūksta neapimdama Klaipėdos krašto, atrodytų, nesuprantamai netelpančio pašto ženkle. Susidaro įspūdis, kad toks sprendimas nebuvo atsitiktinis – pašto ženkle užribyje atsidūrusi krašto dalis vizualiai tampa tarsi mistinė, neegzistuojanti, pasąmonėje jai nejučia priskiriama vieta kitoje erdvėje.

Pranešimo metu svečius sukaustė pranešėjo pasakojimas, kaip 1945 metais tėvai, bėgdami į Vakarus, apsisusto Sulimeže (lenk. *Sulimerz*), per 8 kilometrus nuo Zoldino (vok. *Soldin*) miško – S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vietos, tikėdamiesi, kad pa-

(Nukelta į 7 psl.)

(Atkelta iš 6 psl.)

PAMINĖTA S. DARIAUS IR S. GIRĖNO SKRYDŽIO 88-ERIŲ METŲ SUKAKTIS

silieka Vokietijoje, vėliau apsigyveno Lipėnuose (lenk. *Lipiany*). S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vietoje įrengta aikštė buvo tose apylinkėse gyvenusių lietuvių nuolatinė susibūrimų vieta – čia buvo švenčiamos Lietuvos valstybinės šventės, giedamas himnas. Dalijantis jautriais prisiminimais, kaip Žemaitaičių šeima, kartu su Felikso ir Jadvygos Švagždžių šeima, kuri žinoma kaip išgelbėjusi paminklą sovietinės kariuomenės kareiviams rengiantis jį išsprogdinti, buvo vieni tų, kurie tvarkydavo žuvimo

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kunigas Jaunius Kelpšas kreipėsi į šventės svečius sveikinimo žodžiu bei palaimino susirinkusiuosius ir vaišes.

Živilės Gurauskienės nuotr.

ruožas, veikė sustiprintos priešlėktuvinės gynybos dalinys, taigi pasienio sargyba vykdė įsakymą šaudyti į kiekvieną Vokietijos sieną kirtusį orlaivį, kas ir tapo S. Dariaus ir S. Girėno žūties priežastimi.

Po pranešimo šventės svečiai, nejučia įsitraukę į nesibaigiančias diskusijas apie legendinių lakūnų skrydį, neskubėjo skirstytis: „Sužinojau daug aplinkybių, kurių mes, pilotai, detalai nežinojome. Tačiau ši tema – tai mūsų gyvenimo dalis, ir iš naujo priverčia sukelti drebulį širdyje“, – pripažino pilotas sklandytojas Jonas Subata.

„Dirvos“ korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

Inž. Rimantas A. Kunčas-Žemaitaitis skaito pranešimą „S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio vaidmuo, atsispindintis pasaulio kartografijoje ir filatelijoje“.

Živilės Gurauskienės nuotr.

vietoje įrengtą aikštę, plaudavo paminklą, granito suolus, tvoras – salėje nuvilnijo plojimai.

Prelegento įsitikinimu,

„Lituanica“ skrydis buvo vienas tiksliausių tuometinių skrydžių visoje aviacijos istorijoje, galėjęs prilygti tik JAV aviatoriaus, rašytojo,

išradėjo bei tyrinėtojo Č. A. Lindbergo skrydžiui. Svarbia lakūnų žūties priežastimi laikoma tai, kad Soldino (19 km į š. rytus) kaiminystėje esančioje Berlinchen (dabar Barlinek) gyvenvietėje, kuri buvo Lenkijos pasienio, vadinamo Dancigo koridoriumi,

Inž. Rimantas Dirvonis (dešinėje) ir inž. Rimantas A. Kunčas-Žemaitaitis.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Tarp eksponatų – vokas su originaliais S. Dariaus ir S. Girėno parašais, rastais sudužusiame lėktuve „Lituanica“. *Živilės Gurauskienės nuotr.*

Renginio dalyviai fotografavosi paeiliui ranka prisiliedami prie voko su originaliais S. Dariaus ir S. Girėno parašais. Nuotraukoje – Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopos šaulė Genovaitė Untulienė.

Živilės Gurauskienės nuotr.

MINISTRAS G. LANDSBERGIS PASAULIO LIETUVIŲ VIENYBĖS DIENOS PROGA SKYRĖ APDOVANOJIMUS GARBĖS ŽENKLU „UŽ PASAULIO LIETUVIŲ NUOPELNUS LIETUVAI“

Lietuvos užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis Pasaulio lietuvių vienybės dienos (minimos liepos 17-tą dieną) proga, Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių ir konsulinė įstaigų teikimu, garbės ženklu „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ apdovanojo JAV lietuvių bendruomenę ir nusipelnčius užsienyje gyvenančius lietuvius.

JAV lietuvių bendruomenėi, šiais metais mininčiai veiklos 70-metį, už ilgą JAV lietuvių vienijimą, Lietuvos laisvės siekio palaikymą okupacijos laikotarpiu, indėlį į nepriklausomos Lietuvos kūrimą, Lietuvos ir JAV strateginės partnerystės puoselėjimą, jaunosios kartos tautinį ugdymą, pilietiškumo skatinimą skirtas aukščiausias garbės ženklo apdovanojimas – Aukso Vytis.

Garbės ženklo medaliai už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuvių ir indėlį į nepriklausomos Lietuvos kūrimą skirti lietuvių kalbos puoselėtojams **Irenai Aleksai** (Lenkija), aktyviam Čikagos lietuvių bendruomenės nariui **Alexanderiui Rimui Domanskiui** (JAV), Lietuvos tyrimų centro Notingeme direktoriui, Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrijos ir Lietuvių katalikų centro „Židinys“ sekretoriui **Dariui Furmonavičiui** (Jungtinė Karalystė), JAV LB Kolorado lietuvių bendruomenės valdybos nariui, buvusiam ilgamečiam pirmininkui **Arvidui Kazimierui Jarašiui** (JAV), lietuvių literatūros vertėjui, lietuvių kalbos mokytojui, aktyviam visuomenininkui **Romui Kinkai** (Jungtinė Karalystė), Čikagos lietuvių krepšinio lygos įkūrėjui ir prezidentui, treneriui **Aurimui Matule-**

vičiui (JAV), „Susivienijimo Lietuvių Amerikoje“ prezidentei **Laimai Marijai Michailovič** (JAV), Čikagos lietuvių meno ansamblio „Dainava“ meno vadovui ir dirigentui, Šiaurės Amerikos lietuvių muzikų vicepirmininkui, Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkui **Dariui Polikaičiui** (JAV), Krasnojarsko tautinės kultūrinės autonomijos „Lietuva“ pirmininkui **Antanui Rasiuliui** (Rusija), Krasnojarsko tautinės kultūrinės autonomijos „Lietuva“ pirmininko pavaduotojui, Krasnojarsko sekmdieninės lietuvių kalbos mokyklos vadovui ir mokytojui **Sauliui Sidarui** (Rusija), JAV lietuvių bendruomenės tarybos nari, lietuviškos kultūros puoselėtojais **Austėjai Sruogai** (JAV), Lenkijos lietuvių bendruomenės nariui, ilgamečiam Punsko lietuvių kultūros namų choreografinio sambūrio „Jot-

Garbės ženklas „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“. LR URM

va“ vadovui, lietuvių kalbos puoselėtojui **Algiiui Uzdilai** (Lenkija), Lituaniškos tyrimo ir studijų centro steigėjui ir tarybos pirmininkui, Lietuvių dailės muziejaus tarybos pirmininkui, Jaunimo centro tarybos nariui dr. **Robertui A. Vitui** (JAV).

Ministro padėkos už reikšmingą veiklą Lietuvai ir lietuvių bendruomenės nariams JAV, Kanados, Lenkijos, Norvegijos, Šveicarijos, Ukrainos lietuviams ir 2017-2021 metų kadencijos Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybai. LR URM

LIETUVOS ŽURNALISTŲ SUSITIKIMAS LIETUVOS AMBASADOJE BUDAPEŠTE

Lietuvos ambasadoje Budapešte Lietuvos žurnalistų sąjungos keliautojų klubo narių grupė. LR URM

Liepos 21 d. Lietuvos ambasadoje Budapešte lankėsi Lietuvos žurnalistų sąjungos keliautojų klubo narių grupė, dalyvavusi liepos 19 d. Nyredhazoje vykusiame žymaus Lietuvos keliautojo, fotografo ir poeto **Pauliaus Normanto**

(1948-2017) atminimo lentos atidengimo renginyje.

Susitikime dalyvavo ir Vengrijos lietuvių bendruomenės atstovai. P. Normantą pažinoję žurnalistai domėjosi jo veikla ir kūryba Vengrijoje, svarstė paliktos didelės

apimties archyvinės medžiagos išsaugojimo ar perkėlimo į Lietuvą galimybes. Vengrijos lietuviai papasakojo žurnalistams nežinomų faktų iš P. Normanto kūrybingo ir aktyvaus gyvenimo Vengrijoje. LR URM

BULGARIJOJE IR RUMUNIJOJE LIETUVIAI ŠVENTĖ VIENĄ IŠ SENIAUSIŲ LIETUVOS VASAROS ŠVENČIŲ

Joninių šventės dalyviai.

LR URM

PARYŽIUJE IŠKILMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS VALSTYBĖS DIENA

Liepos 6 d. Lietuvos ambasada Paryžiuje surengė iškilmingą Valstybės dienos paminėjimą, į kurį pakvietė Prancūzijos lietuvių bendruomenės narius, Prancūzijos valstybės institucijų, diplomatinio ir konsulinio korpuso, kultūros ir žiniasklaidos atstovus.

Sveikindamas ambasados kiemelyje gausiai susirinkusius svečius, Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje **Nerijus Aleksiejūnas** pasidžiaugė, kad Lietuvos valstybingumui ir jos žmonėms svarbi diena yra minima Prancūzijos širdyje, Paryžiuje. „Liepos 6-oji – Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo diena – padėjo pamatus mūsų valstybės kūrimui ir tapimui Vakarų pasaulio dalimi. Šia proga giedamas Lietuvos himnas sujungia viso pasaulio lietuvius ir įkūnija mūsų šalies ir tautos stiprybę bei vienybę“, – kalbėjo N. Aleksiejūnas.

Liepos 6-osios proga ambasadorius įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ medalį aktyviam Prancūzijos lietuvių bendruomenės nariui, kultūrininkui **Jean-Christophe Mončiui** ir padėjo už jo ilgąmetę veiklą puoselėjant lietuvių bendruomenę ir stiprinant Lietuvos ir Prancūzijos kultūrinius ryšius.

Po apdovanojimo įteikimo ceremonijos vakaro dalyviai buvo pakviesti pasiklausyti tarptautinio pripažinimo sulaukusių Lietuvos talentų – Augustino Eidukonio (pianinas), Agnės Keblytės (arfa), Ievos Sruogytės (altas) ir Justinos Zajančauskaitės (smuikas) – kvarteto atliekamos muzikinės programos, kurios metu skambėjo M. K. Čiurlionio, V. A. Mocarto, B. Dvariono, F. Latėno, C. Debussy ir kitų žymių kompozitorių kūriniai. LR URM

Birželio 27 d. Bulgarijoje ir Rumunijoje lietuviai susirinko atšvęsti vieną iš seniausių Lietuvos vasaros švenčių – Jonines.

Atšvęsti trumpiausią metų naktį Rumunijos lietuviai su šeimomis ir svečiais susirinko Bukarešte. Šventinė nuotaika buvo kuriama pinant gėlių vainikus, klausantis lietuviškos muzikos. Nupintu gėlių vainiku pasidabino, renginyje garbės svečio teisėmis dalyvavusi, ambasadorė Violeta Motulaitė. Visi smagiai žaidė žaidimus, dalyvavo viktorinose, vaišinosi lietuviškais patiekalais.

Bulgarijoje šventė vyko gamtoje, netoli Sofijos. Susibūrė nemažas būrelis lietuvių su šeimomis ir svečiais. Renginio garbės svečiais buvo Lietuvos kultūros viceministras Vygintas Gasparavičius bei garbės konsulas dr. Racho Ribarovas. Susitikimo metu skambėjo lietuviška muzika, visus džiugino vaikų žaidimai ir klegesys. Šventės dalyviai džiugėsi, kad vėl galėjo susiburti, pabendrauti, susipažinti su pandemijos metu atvykusiais ir Bulgarijoje įsikūrusiais lietuviškais patiekalais. LR URM

PO VIZITO SEINUOSE IR KRASNAGRŪDOJE: „MAŽUOSIUOSE PASAULIO CENTRUOSE GIMSTA DIDELĖS IDĖJOS”

Liepos 1 d. Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys su dviejų dienų vizitu lankėsi Seinuose, Vygriuose ir Krasnagrūdoje (Lenkija). Pasiėmęs su Lietuva esančiose vietovėse lankęsis kultūros ministras sako, kad čia vykstantis itin tirštas kultūrinis ir intelektualinis gyvenimas yra vertas ypatingo dėmesio ir verčia permąstyti paribio specifiką.

Kartu su Lenkijos Respublikos pirmuoju vicepremjėru, Lenkijos kultūros, nacionalinio paveldo ir sporto ministru prof. Piotru Gliński kultūros ministras S. Kairys dalyvavo diskusijoje „Kultūra kaip jungiamasis Europos audinys. Lietuvos ir Lenkijos kultūrinio bendradarbiavimo vaidmuo” Tarptautiniame dialogo centre Krasnagrūdoje. Diskusija surengta birželio 30-ąją minint 110-ąsias poeto, Nobelio literatūros premijos laureato Česlovo Milošo gimimo metines. Taip pat šiemet minimas Menų, kultūrų, tautų centro „Paribiai” 30-metis bei Krasnagrūdos dvare įkurto Tarptau-

tinio dialogo centro 10-metis.

Prieš diskusiją ministras S. Kairys Seinuose aplankė patį Menų, kultūrų, tautų centrą „Paribiai”, kur susitiko su jo įkūrėjais – centro prezidentu, vienu žymiausių Lenkijos intelektualų Krzysztofu Czyżewskiui bei jo žmona Małgorzata Czyżewska. Su „Paribių” įkūrėjais S. Kairys aplankė centro Seinuose patalpas, taip pat Baltąją sinagogą, senąją ješivą – erdves, kuriose centras šiuo metu vykdo įvairias kultūrinės veiklas, akcentuodamas daugiakultūrę vietos istoriją ir puoselėdamas tarpkultūrinį dialogą.

„Lenkijos paribio regionas puikiai žinomas daugybei lietuvių, vis dėlto būtent susidūrimas su „Paribių” ir Tarptautinio dialogo centro veikla į šią abiems šalims svarbią vietovę atveria visai kitokį suvokimą. Pasinaudodamas K. Czyżewskio suformuota mažojo pasaulio centro koncepcija noriu paskatinti mus visus dažniau nukreipti savo žvilgsnį būtent į tokius mažuosius pasaulio centrus, kuriuose

Iš kairės: vienas „Paribių” įkūrėjų Krzysztofą Czyżewskis, Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys ir Lenkijos Respublikos pirmasis vicepremjėras, Lenkijos kultūros, nacionalinio paveldo ir sporto ministras prof. Piotras Glińskis.

Danutos Matloch nuotr.

gimsta didelės idėjos ir vyksta reikšmingi visuomenės pokyčiai. Labai džiugu matyti, kad „Paribių” ir Tarptautinio dialogo centro veiklose labai ryškūs ir Lietuvos kūrėjų, intelektualų, istorikų indėlis”, – sakė S. Kairys.

Lankydami Seinuose

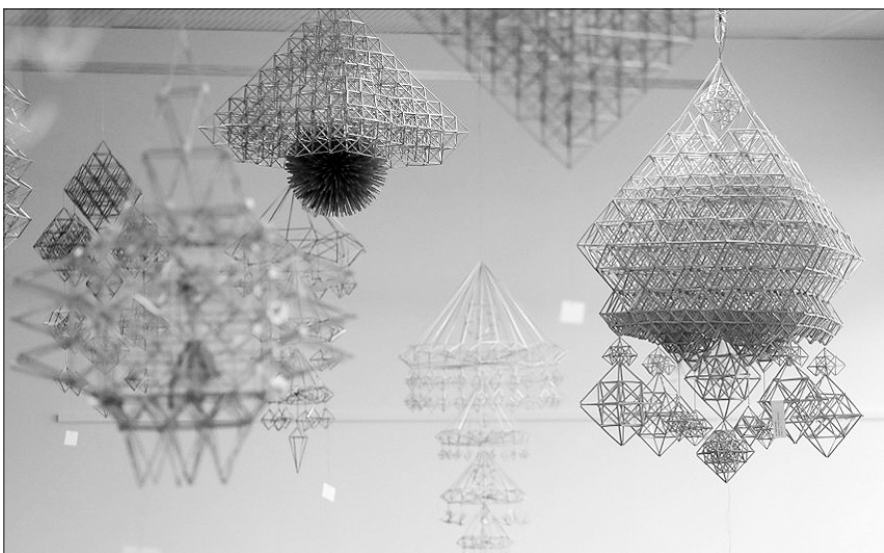
abu Lietuvos ir Lenkijos ministrai taip pat aplankė ir Seinų baziliką, kur palaidotas buvęs jos kunigas, rašytojas Antanas Baranauskas, padėjo gėlių šalia bazilikos esančių paminklų A. Baranauskui ir Smolensko aukoms.

Diskusijos išvakarėse kul-

tūros ministras S. Kairys su prof. P. Gliński susitiko Vygrių vienuolyne, kur pasidalijo kultūros politikos aktualijomis, aptarė svarbiausias ES atsigavimo fondų lėšų investicijų į kultūrą kryptis, kultūros ir edukacijos politikų sankirtas.

LR KM

ŠIAUDINIŲ SODŲ RIŠIMO TRADICIJA – PAKELIUI Į UNESCO

Vilniaus etninės kultūros centro nuotr.

Kitamet Lietuva teiks paraišką, kad šiaudinių sodų rišimo tradicija būtų įrašyta į UNESCO Reprerzentatyvųjų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.

Lietuvos kultūros ministro Simono Kairio pavedimu Lietuvos nacionalinis kultūros centras įpareigotas koordinuoti šiaudinių sodų tradicijos nominacinės bylos rengimo procesą. Tam suburta darbo grupė, kurią sudaro Lietuvos nacionalinio kultūros centro, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato, Vilniaus etninės kultūros centro specialistai, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Lietuvos istorijos instituto ekspertai, taip pat nevyriausybinių organizacijų, asociacijų „Dangaus sodai”, vienijančių sodų rišėjas, nariai. Bylos paraiška jau pradėta pildyti. Kaip sudėtinė paraiškos dalis kuriamas

sodų rišimo tradiciją pristatantis vaizdo klipas.

Šiaudiniai sodai, dar vadinti liktoriumi, voru, pajonku, pajonkėliu, dangumi, pasauliu, rojumi, sietynu, reketuku, rekežiu, krijeliu, aitvaru, miestu, žarondėliu, buvo rišami visoje Lietuvoje ir turėjo ne tik dekoratyvinę, bet ir apeiginę reikšmę. Šie dirbiniai gali būti įvairių formų, tačiau labiausiai paplitusi – dvi bendro pagrindo piramidės, kurių vienas smaigalys nukreiptas į viršų – dangų, kitas į apačią – požemį. Jei sodas sukasi – geras ženklas, nes tikima, kad jis apvalo namus, pripildo juos geros energijos ir darnos. Ir šiandien užsakomi vestuviniai sodai, jie kabinami ir virš kūdikio lopšio, šeimos stalo, jais puošiami namai ruošiantis Kūčioms, Velykoms ir kitoms šventėms, taip pat neretai naudojami kaip dekoratyvinis in-

terjero elementas. Ši tradicija įgyja vis didesnę aktualumą, įtraukia vis daugiau jos saugotojų, perėmėjų bei vartotojų, o dalis mūsų visuomenės šiuos tradicinę pasaulėžiūrą simbolizuojančius kūrinius suvokia kaip kultūrinės tapatybės ženklą.

Lietuvos kultūros ministerija kartu su minėtos darbo grupės nariais kviečia visuomenę dalyvauti apklausoje, kuria siekiama įvertinti šiaudinių sodų reikšmę dabarčiai.

Nominacinės paraiškos rengimas įtrauktas į Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020–2024 metų veiksmų planą.

2017 m. sodų rišimo tradicija įrašyta į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą. Nacionalinę paraišką rengė Vilniaus etninės kultūros centras, kuris nuo pat įkūrimo 1992 m. buria sodų rišėjas ir visus, kurie domisi šia tradicija. Centras organizuoja sodų rišimo dirbtuves, paskaitas, parodas, konferencijas ir festivalius, leidžia leidinius ir kt.

UNESCO Reprerzentatyviajame žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašė jau trys Lietuvos vertybės:

VASARIO 16-OSIOS AKTO SIGNATARŲ GIMTOSIOS SODYBVIETĖS PASKELBTOS KULTŪROS PAMINKLAIS

Lietuvos kultūros paminklų sąrašą papildė 1918 m. Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų gimtųjų sodybų vietos. Vyriausybės posėdyje buvo pritarta Kultūros ministerijos parengtam nutarimo projektui, kuriuo minėti kultūros paveldo objektai įgyja kultūros paminklo statusą. Jiems jau yra parengti individualūs apsaugos reglamentai.

Vyriausybės nutarimu kultūros paminklais paskelbtos šių signatarų gimtosios sodybvietsės ar jų atmintinos vietos: **Aleksandro Stulginskio** gimtosios sodybos atmintina vieta Kutalių kaime (Šilalės r.), **Alfonso Petrulio** ir Ministro Pirmininko **Vytauto Petrulio** gimtosios sodybos vieta Kateliškių kaime (Biržų r.), **Jokūbo Šerno** gimtosios sodybos vieta Jasiškių kaime (Biržų r.), **Jono Smilgevičiaus** gimtosios sodybos vieta Šonių kaime (Plungės r.), **Jono Vailokaičio** ir kunigo, visuomenės veikėjo **Juozo Vailokaičio** gimtosios sodybos

kryždirbystė ir jos simbolika Lietuvoje, dainų ir šokių švenčių tradicija Baltijos šalyse bei sutartinės – lietuvių polifoninės dainos. Siekiama, kad ketvirtąja taptų šiaudinių sodų rišimo tradicija.

LR KM

vieta Pikžirnių kaime (Šakių r.), **Justino Staugaičio** gimtosios sodybos vieta Tupikų kaime (Šakių r.), prelado **Kazimiero Stepono Šaulio** gimtosios sodybos atmintina vieta Stemplių kaime (Šilutės r.), **Petro Klimo**, žurnalisto, visuomenės veikėjo **Adolfo Klimo** ir visuomenės veikėjo, draudžiamosios spaudos platintojo **Sergijaus Klimo** gimtosios sodybos vieta Kušliškių kaime (Kalvarijos sav.), **Saliamono Banaičio** ir kompozitoriaus **Kazimiero Viktoro Banaičio** gimtosios sodybos vieta Vaitiekupių kaime (Šakių r.), **Stepono Kairio** gimtosios sodybos vieta Užunvėžių kaime (Anykščių r.), **Vlado Mirono** gimtosios sodybos vieta Kuodiškių viensėdyje (Rokiškio r.).

Kultūros paminklo statusą taip pat įgijo Kauno Aukštųjų Šančių Lietuvos karių kapai bei Lietuvos karių ir 1941 m. birželio sukilėlių kapai Kupiškyje.

Siekiama, kad šių ypatingos kultūrinės vertės ir visuomeninės svarbos kultūros paveldo objektų paskelbimas kultūros paminklais paskatintų jų tvarkybą, informacijos sklaidą, turizmo plėtrą, skatintų domėtis mūsų istorijai nusipelnusiomis asmenybėmis.

LR KM

LIETUVOS TOTORIAI PUKIAI ATSKLEIDŽIA DAUGIAKULTŪRĘ LIETUVOS TAPATYBĘ

Mečetė Lietuvoje.

ELTA

Lietuvos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė pasveikino liepos 28 d. Valdovų rūmuose vykusio iškilmingo renginio, skirto Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metams, dalyvius.

Pasak premjerės, Lietuvos valstybė yra stipri ir graži savo vidine įvairove, daugiakultūriškumo tradicija, atskleidžiančia, kaip būdami skirtingi galime praturtinti vieni kitus. Lietuvos totoriai yra viena seniausių bendruomenių, atradusių savo namus Lietuvoje ir juos nuolat puoselėjęs. Pabrėžta, kad mūsų valstybės istorijos puslapiu paženklinoti svarbiu Lietuvos totorių vaidmeniu karuose ir sukilimuose, kovose už Lietu-

vos laisvę ir nepriklausomybę. Premjerės teigimu, svarbu nepamiršti ir Lietuvos totorių pasiaukojimo gelbėjant žydų bei kitų tautybių žmones okupacijų metu.

„Nuoširdžiai džiaugiuosi, kad, nepaisant skaudžių sovietmečio smūgių, per visus šimtmečius Lietuvoje totoriai išsaugojo savitumą, tradicijas, etninę ir religinę tapatybę. Lietuvos totoriai aktyviai įsijungę į šalies gyvenimą ir nuolat ją stiprina. Jūsų išsaugoti papročiai, tradicijos, išlikusios trys medinės mečetės yra unikalūs mūsų valstybės paveldas. Didžiuojamės visais aktyviais šiuolaikinės Lietuvos kūrėjais – totorių kilmės mokslininkais, visuomeni-

ninkais, kultūros puoselėtojais, menininkais, karininkais, bendruomenių lyderiais”, – sakoma Vyriausybės vadovės sveikinime Lietuvos totorių bendruomenių nariams.

I. Šimonytė sakė besitikinti, kad gyvybinga bendruomenė, turinti garbingą praeitį ir aktyviai veikianti šiandien, pritaikys savo unikalios sugebėjimus ir ateityje. Pasidžiaugta, kad Lietuvos totoriai puikiai atskleidžia daugiakultūrę mūsų valstybės tapatybę, kuri yra ypač svarbi atrama globaliame pasaulyje.

Ministrė Pirmininkė pasveikino renginio dalyvius Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metų proga ir palinkėjo sėkmės. **LRV**

AUSTRIJA, GRAIKIJA SUOMIJA IR SLOVĖNIJA ATSIUNTĖ HUMANITARINĘ PAGALBĄ LIETUVAI

Liepos 26 d. Lietuvą pasiekė humanitarinės siuntos iš Austrijos, Graikijos, Suomijos ir Slovėnijos. „Dėkojame šalims už suteiktą paramą. Spręsdami migrantų krizę susiduriame su įvairiais iššūkiais – vienas jų būtiniausių priemonių apgyvendinimui stygius. Iki šiol tam naudojome palapines ir kitus būtinus daiktus iš valstybės

rezervo, tačiau jis skirtas mūsų gyventojų reikmėms, jei kiltų poreikis, tad turime pasirūpinti, kad jame visuomet būtų pakankamai priemonių mūsų žmonėms. Todėl migrantų srautams nemažėjant mūsų užsienio partnerių parama mums labai svarbi,“ – teigia vidaus reikalų ministrė Agnė Bilotaitė.

Kaip ir kitos šalys Austrija,

Graikija, Suomija bei Slovėnija taip pat atsiuntė būtiniausių daiktų, skirtų migrantams apgyvendinti: lovų, antklodžių, pagalvių, čiužinių, generatorių.

Praėjusią savaitę į Lietuvą buvo atsiųsta humanitarinė pagalba iš Švedijos, Kroatijos ir Lenkijos, liepos 30 d., šeštadienį atvyko siuntos iš Čekijos ir Estijos. **LRV RM**

TARPTAUTINĖJE MATEMATIKOS OLIMPIADOJE PELNYTAS BRONZOS MEDALIS

Tarptautinėje matematikos olimpiadoje IMO 2021, nuotoliniu būdu vykusioje liepos 14–24 dienomis, Vilniaus licėjaus mokinys **Paulius Aleknavičius** iškovojo bronzos medalį. Pauliui pasiruošti olimpiadai padėjo mokytojas **Benas Budvytis**.

Tarptautinėje matematikos olimpiadoje Lietuvos mokiniai dalyvauja nuo 1992 m., tačiau tik šiais metais pirmą kartą iškovojo medalį pavyko devintokui.

Lietuvos komandai vadova-

vo Vilniaus universiteto prof. hab. dr. **Artūras Dubickas** ir VU Matematikos ir informatikos fakulteto asistentas dr. **Aivaras Novikas**.

Geriausių rezultatų matematikos olimpiadoje pasiekė mo-

kiniai iš Kinijos, Rusijos, Pietų Korėjos, Taivano, Ukrainos, Jungtinių Amerikos Valstijų.

Iš viso olimpiadoje dalyvavo 619 mokinių iš 107 šalių.

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro inf.

ES FINANSŲ MINISTRAI PATVIRTINO „NAUJOS KARTOS LIETUVA“ PLANĄ

Šiandien (liepos 26 d., – red.) nuotoliniame Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) tarybos posėdyje, kuriame dalyvavo finansų ministrė **Gintarė Skaistė**, patvirtintas teigiamai Europos Komisijos (EK) įvertintas „Naujos kartos Lietuva“ planas. Anot ministrės G. Skaistės, tai galutinis įrodymas, jog gruodį darbą pradėjusios Vyriausybės suplanuotos reformos ir investicijos – tinkamos išspręsti įsisenėjusias sistemines šalies problemas.

Ši ES Tarybos patvirtinimą artimiausiu metu seks rašytinė procedūra, po kurios nacionalinio plano tvirtinimas bus formaliai baigtas. Lietuva ir Europos Komisija dar turės pasirašyti finansavimo susitarimą, kurio pagrindu mūsų šalį pasieks 13 proc. „**Naujos kartos Lietuva**“ planui numatytų **2,225 mlrd. eurų** avansinis mokėjimas – 289 mln. eurų. Numatoma, jog pinigai Lietuvą pasieks vasaros pabaigoje-rudens pradžioje. Nuo 2022 m. likusios numatytos lėšos Lietuvą pasieks etapais tik įgyvendinus susiplanuotus rodiklius.

Anot finansų ministrės G. Skaistės, nacionalinis „Naujos kartos Lietuva“ planas iš kitų šiuo metu įvertintų 16 šalių planų išsiskiria dėmesiu skaitmenizacijai ir išsamiai ES Tarybos rekomendacijų padengimu.

„Vertinant Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, Lietuva patenka tarp jas išsamiausiai įgyvendinančių šalių ir gerokai išsiskiria iš bendro ES vidurkio – „**Naujos kartos Lietuva**“ plane atliepta **93 proc. ES tarybos rekomendacijų**, kai įvertintų planų vidurkis siekia 65 proc. Tai reiškia, kad mūsų suplanuotos reformos ir investicijos yra ambicingos ir spręš įsisenėjusias šalies problemas, trukdančias pasiekti proveržį”, – pažymėjo ministrė G. Skaistė.

Anot ministrės, iš kol kas Europos Komisijos įvertintų nacionalinių planų, Lietuva yra tarp lyderiaujančių šalių ir pagal skiriamą dėmesį skaitmenizacijai. „Naujos kartos Lietuva“ plane gerokai viršijamas minimalus 20 proc. lėšų reikalavimas – **skaitmenizacijai skiriame iš viso 31,5 proc. lėšų**.

„Skaitmeninė transformacija prisidės prie viešojo sektoriaus paslaugų kokybės bei efektyvumo didinimo, skaitmeninių technologijų plėtrai reikalingos infrastruktūros vystymo ir inovacijų versle skatinimo. Skaitmenizacija – horizontali sritis, todėl priemonės planuojamos visuose nacionalinio

plano komponentuose. Geras pavyzdys – skaitmeninių įgūdžių ugdymas, siejantis tiek švietimą, tiek skaitmenizaciją. Tokia sinergija užtikrina priemonių efektyvumą”, – sakė G. Skaistė.

Anot ministrės, Plane numatytos reformos ir investicijos taip pat sukurs ilgalaikį pozityvų ekonominį efektą, didins potencialų ūkio augimą bei stiprins šalies atsparumą ateities sukrėtimams. Prognozuojama, kad **kiekvienas žiūtas euras atneš beveik dvigubą realaus BVP grąžą**.

Finansų ministrė taip pat pažymi, jog nelaukiant galimo patvirtinimo pradėtos įgyvendinti „Naujos kartos Lietuva“ plane numatytos reformos: nuo liepos mėn. skiriama vienišo asmens išmoka, parengtas naujas socialinio draudimo pensijos indeksavimo modelis, Tūkstantmečio mokyklų pažangos programos koncepcija, įgyvendinti net keli veiksmai dėl šešėlio mažinimo ir efektyvesnio mokesčių administravimo – išmaniųjų kasos aparatų diegimas, siekiant mažinti fiktyvių sandorių sudarymo transporto priemonių prekybos srityje mastą, statybininko tapatybės identifikavimo kodo įvedimas, darbo užmokesčio ir dienpinių išmokėjimo grynaisiais pinigais ribojimas.

Be to, **šiemet valstybės biudžete numatyti 149 mln. eurų „Naujos kartos Lietuva“ plano projektams įgyvendinti bus skiriama pradėti investicijas 200 MW energijos kaupimo įrenginių įrengimui**, Tūkstantmečio mokyklų programos įgyvendinimui ir švietimo skaitmeninių inovacijų plėtrai.

Galiausiai, finansų ministrė G. Skaistė pažymi, jog Planas yra tiesiogiai susietas su Vyriausybės programa ir jos įgyvendinimo planu, kas suteiks planuojamoms reformoms ir investicijoms politinį palaiškumą, būtiną jų efektyviam įvykdymui. „Naujos kartos Lietuva“ planas taip pat reikšmingai prisidės prie ilgalaikių Lietuvos plėtros tikslų, nustatytų 2021-2030 m. Nacionaliniame pažangos plane, pasiekimo.

Ministrė taip pat primena, jog **Lietuvai numatytas 2,224 mlrd. eurų finansavimas** sudaro tik apie septintadalį visų pažangai per ateinančią dešimtmetį numatytų resursų. Siekiant maksimalios naudos ir pridėtinės vertės ambicingiems Vyriausybės planams įgyvendinti bus derinami įvairūs finansavimo šaltiniai – ES lėšos ir nacionaliniai resursai. **LR FM**

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLA SE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 4 - 5 d. įvyks 2021 m. Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) Golfo turnyras, adresu *Eagle Crest Golf Club, 1201 S. Huron St., Ypsilanti, MI 48197*. Dėl informacijos kreipkitės tel. 1- 330-242-5485.

Dirvos inf.

NETEKOME ENCIKLOPEDIKININKO ANTANO RAČIO

Antanas Račis.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Š. m. liepos 17 d., eidamas 86-uosius metus, mirė filologas, redaktorius, enciklopedininkas, daugiatomės „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ (VLE) vyriausiasis redaktorius **Antanas Račis**.

Remiantis Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro pateikta informacija, 1985–1990 m. Vyriausiojoje enciklopedijų redakcijoje Antanas Račis dirbo Mokslinės kontrolės redakcijos vedėju. 1990 m., Vyriausiajai enciklopedijų redakcijai tapus Lietuvos enciklopedijų leidykla, dvejus metus ėjo redakcinių darbų direktoriaus pareigas. 1992 m., Lietuvos enciklopedijų leidyklą sujungus su „Mokslo“ leidykla ir įkūrus Mokslo ir enciklopedijų leidyklą, dirbo Vardyno ir mokslinės patikros redakcijos vedėju (1992–1994), moksliniu, vyresniu moksliniu redaktoriu. 2000–2015 m. Antanas Račis buvo direktoriaus pavaduotojas redakciniams darbams, VLE vyriausiasis redaktorius. Jam teko organizuoti 1997 m. pradėtos VLE

straipsnių rengimą, prižiūrėti turinio kokybę, laikantis leidybos planų kasmet pateikti spausdinti po du toms. Per 15 metų išleisti 25 VLE tomai ir papildomų tomas.

Antanas Račis vadovavo keturtomės enciklopedijos „Lietuva“ (2008–2015) rengimo darbams, su Eugenijumi Maneliu rengė ir redagavo dvitomę enciklopedinį žinyną „Lietuvos istorija“ (2011–2016), buvo dvitomės „Lietuvos sporto enciklopedijos“ (2010–2012) Mokslinės redakcinės tarybos pirmininko pavaduotojas, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narys (2002–2012).

Už darbą rengiant VLE Antanas Račis apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu (2011).

Visų jį pažinojusių atmintyje Antanas Račis išliks kaip kuklus, nuoširdus ir labai atviras žmogus.

Parengė „Dirvos“ korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

VIENO PASAULIO DIENA 2021

„Vieno pasaulio diena“ (*One World Day*), kuri yra rengiama Klivlando kultūriškuose darželiuose (*Cleveland Cultural Gardens Federation*), dėl Covid-19 pandemijos po metų pertraukos įvyks **š. m. rugpjūčio 29 d., sekmadienį**. Ji šiais metais švės 75-metį.

Pagal federacijos infor-

maciją, ji (šventė) bus atnaujinta.

Per daugelį metų kultūriniai tautų darželiai labai išsiplėtė – atsirado naujų narių, padaugėjo ir dalyvių (žiūrovų). Ši šventė yra puiki proga gėrėtis įvairių tautų rankdarbiais, maistu ir jų tautiniais drabužiais.

Algirdas V. Matulionis

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SVARBI ŽINIA LIETUVOS MUZIEJININKAMS IR KOLEKCIININKAMS

Liepos 19 d. vykusiam kultūros ministro Simono Kairio ir policijos generalinio komisaro Renato Poželos susitikime aptarta viena iš pastarojo meto aktualijų – įstatymo, numatančio registruoti visiškai netinkamus naudoti ar signalinius ginklus, įsigytus iki 2019 m. rugsėjo 1 d., įgyvendinimas.

Sutarta, kad artimiausiu metu įvyks muziejinių, Kultūros ministerijos ir policijos atstovų susitikimas, kuriame bus išsamiai paaiškintos įstatymo nuostatos, aptarti jo įgyvendinimo būdai. Pasak policijos generalinio komisaro Renato Poželos, kadangi policijai pavesta įgy-

vendinti šį įstatymą, bus ieškoma sprendimų, kaip išsaugoti eksponatus jų nesugadinant (t. y. nedeaktyvuojant). „Būtina susėsti prie bendro stalo, išsiaiškinti kylančius nesutarimus, kad abi pusės vienodai suprastų įstatymo esmę ir sutarti, kaip efektyviau jį įgyvendinti“, – sako policijos vadovas.

Lietuvos kultūros ministras Simonas Kairys pastebi, kad Kultūros ministerijai pavaldūs muziejai šiuos klausimus yra išsprendę ir visus turimus ginklus bei šaudmenis tinkamai įregistravę. „Tačiau matome, kad savivaldybėms pavaldiems muziejams kyla daug klausimų ir neaiškumų,

„DIRVAI“ AUKOJO:

G. Pauliukonis,
Greenwich, CT 100
B. Timms–Navikas,
Mentor, OH 55
L. Dubray,
Portage, MI 45
V. Ziedonis,
Mayfield Hts., OH 45

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

todėl kartu su policijos atstovais sutarėme dėl bendro susitikimo, kurio metu aiškiai ir konkrečiai bus atsakyta į visus muziejinių kylančius klausimus. Neretai problemų šaltinis yra emocijos ir nesuskalbėjimas – tai ir bandysime pakeisti. Neabejoju, kad drauge lengvai rasime sprendimus, kurie leis tinkamai įregistruoti turimus ginklus bei šaudmenis tiek išsaugant jų kaip eksponatų vertę, tiek paisant įstatymų“, – sakė S. Kairys.

2019 m. Lietuvoje priimta Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pataisa, numatanti, kad net ir tie ginklai, kurie pripažinti visiškai netinkami šaudyti, privalo būti įregistruoti ir tai turi būti padaryta iki šių metų rugsėjo 14 d. **LRKM**

LIETUVOS SPORTO FEDERACIJOMS IR NEĮGALIJŲ SPORTO ORGANIZACIJOMS PAPILDOMAI SKIRTI 1,7 MLN. EURŲ

Lietuvos Vyriausybė pritarė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos siūlymui pakeisti ir papildyti Aukšto meistriškumo sporto programų įgyvendinimo finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašą, o tai leidžia papildomai skirti 1,7 mln. eurų sporto šakų federacijų ir neįgaliųjų sporto organizacijų 2021 metų aukšto meistriškumo sporto programoms.

Galimybė skirti papildomų lėšų sporto federacijų ir neįgaliųjų sporto organizacijų aukšto meistriškumo sporto programoms atsirado Seimui priėmus 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimus ir dėl to perkėlus 30 procentų Sporto rėmimo fondo lėšų (t. y. beveik 6,5 mln. eurų) aukšto meistriškumo sportui. Būtent iš šių lėšų federacijų ir neįgaliųjų organizacijų programoms ir skiriami 1,7 mln. eurų. Likusios lėšos planuojamos skirti medicinos paslaugų aukšto meistriškumo sportininkams prieinamumui ir stiprinimui, tarptautinių rengi-

nių, studentų sporto, sporto gimnazijų veiklos, mokymo plaukti programos finansavimui ir kt.

Papildomi 1,7 mln. eurų bus skirti federacijoms, kurių programoms įgyvendinti šįmet buvo skirta mažiau lėšų nei jos prašė, bei toms, kurios pateiks naujomis priemonėmis papildytas savo programas. Papildytas aukšto meistriškumo sporto programas federacijos ir organizacijos turės pateikti iki rugsėjo 1 d.

Skyrus papildomų lėšų, 2021 m. federacijų ir neįgaliųjų sporto organizacijų aukšto meistriškumo sporto programoms finansuoti iš viso bus paskirstyti 9,7 mln. eurų: šių metų kovą ŠMSM 68-ioms sporto šakų federacijoms ir neįgaliųjų sporto organizacijoms jau paskirstė 8 mln. eurų. 2020 m. tam skirti 7 mln. eurų.

ŠMSM pasiūlymui dėl 1,7 mln. eurų skyrimo, juos perkėlus iš Sporto rėmimo fondo, aukšto meistriškumo sporto programoms finansuoti pritarė ir Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijoje. **LRV**

PAPILDĖ NEMATERIALAUS LIETUVOS KULTŪROS PAVELDO VERTYBIŲ SAŲADĄ

Liepos 7 d. Vilniaus rotušėje surengtos pernai patvirtintų Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo vertybių įrašymo į Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą iškilmes.

Šventėje pristatytos 7 minėto sąvado vertybės: lietuvininkų dainavimo, šilinių dzūkų grybavimo tradicijos, pintinių juostų pynimas, poledinė bumbinamoji stintų žvejyba, poledinė stintelių žvejyba sukant bobas Lūšių ežere, Lietuvos totorių gastronomija, Žolinės atlaidų šventimas Krekenavoje.

Penktus metus kuriamas ir plėtojamas Lietuvos nacionalinis Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadas yra reikšmingo Lietuvos Kultūros ministerijos (šio sąvado valdytojos), Lietuvos nacionalinio kultūros centro (jo tvarkytojo), šalies kultūros, mokslo įstaigų, savivaldybių, nevyriausybinė organizacijų, bendruomenių pastangų rezultatas – įrašytos jau 39 vertybės.

LR KM

Lietuvos sportininkų delegacija Tokijo olimpiadoje.

Stop kadras

JAPONIJA: OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS, PAŽYMĖTOS PANDEMIJOS IR RŪPINIMOSI KITAI

Artėjant Olimpiadoms žaidynėms, dauguma Japonijos gyventojų norėjo, kad jos būtų atšauktos ar nukeltos dėl pandemijos, baimintis, kad užsikrėtimų skaičius vėl ims kilti. Situacija nelengva.

„Svarbiausias dalykas, kuris šiandien įkvepia, – rūpintis kitu, saugoti sveikatą ir bendrąjį gerį brolybės dvasioje“. Taip agentūrai „Fides“ sakė pranciškonas kunigas Russel Becker, amerikietis misionierius, Tokijuje iškilusios Pranciškonų koplyčios klebonas, komentuodamas situaciją Olimpiadų žaidynių kontekste.

Jis kalba apie sunkumus, kuriuos patiria krikščionių bendruomenės socialinėje ir pastoracinėje srityje. Kunigas sako, jog organizatoriai galėjo perkelti ar atšaukti žaidynes, kad suteiktų šaliai galimybę surengti jas esant geresnei situacijai, nei dabar. Japonijos katalikai pritaria šiai nuomonei: „aklinos“

Olimpinės žaidynės.

AP

žaidynės, vykstančios baimės atmosferoje, prarado savo šventišką visuotinės brolybės dvasią, net ir katalikams sunku žvelgti į šį renginį kaip į progą evangelizuoti.

Kunigas Becker pastebi, kad Bažnyčia Japonijoje toliau skelbia meilės Evan-

geliją, nors ir stabdoma pandemijos primestų apribojimų. „Visad gyva viltis, mes esame pakviesti skelbti viltį šiuo metu, kai daug kam sunku ją išvelgti: viltis – tai Kristus. Kalbame apie tai, drąsiname žmones būti optimistais – šiandien tikėjimu paremtas elgesys – tai rūpinimasis kitais, tai evangelinis meilės įsakymas, peržengiantis egoizmą“. Dvasininkas pasakoja, kaip bendruomenė tęsia veiklą, laikydama saugumo reikalavimų, kaip meldžiasi, kad baigtųsi pandemija, ir ieško evangelinių būdų, kaip įveikti pandemijos sukeltus iššūkius.

Liepos 25 d. po Viešpaties Angelo maldos Šv. Petro aikštėje popiežius Pranciškus prisiminė trisdešimt antrąsias Olimpines žaidynes, kurios prasidėjo Tokijuje liepos 23 d. „Tegul šios žaidynės tampa vilties ženklu, sveika varžybų dvasia teskatina visuotinę brolybę. Telaimina Dievas organizatorius, sportininkus ir visus, kurie prisideda prie šios gražios sporto šventės.“

(DŽ/Fides)

PLAZDĖK, TRISPALVE!

(Tokijo 2021-ųjų metų olimpiečiui irklotojui Dovydui Nemeravičiui ir visiems Lietuvos olimpinės rinktinės nariams)

Plazdėk, Trispalve, drąsiai nuvilnyk,
Kur saulė teka tolimoj šaly.
Lietuvius vest į pergalę turi,
Su jais širdimis esame visi.

Išleido Lietuva į kelią didį,
Olimpiniais žiedais žemynai sujungti.
Išleido į garbingą sporto žygį
Geriausius iš visų, kurie kovot verti.

Gražiausi sūnūs, dukros skelbs pasauliui –
Yra prie Baltijos, yra tokia šalis,
Kuri už laisvę, vardo garbę kaunas,
Nes ji vienintelė šventa, brangi.

Nelengva bus visiems, svetur tikrai nelengva.
Senovės Dovydui prirūktų gal jėgų.
Bet mūsų Dovydas turi geresnę ranką,
Kovos, irklus, lyg kautųsi tikrai už du.

Gražu medaliai, bet jie šiandien ne viskas,
Kur kas svarbiau Trispalvė, vardas Lietuvos.
Kur vėliavų šimtai, spalvų ryškiausių miškas,
Šaunu, kad tu ant rankų taip iškelta aukštai.

Leonas Milčius, Raudondvaris, 2021-07-23

BE MEDALIO LIKĘS NESLĖPĖ APMAUDO IR PYKČIO ANT SAVĖS

Lietuvos olimpiadų medalių sąskaita Tokijuje lieka tuščia. Olimpinių viltis disko metikas **Andrius Gudžius** finale užėmė šeštąją vietą, nesugebėjęs ne tik priartėti prie geriausių savo karjeros (69,59) ar sezono rezultatų, bet net neviršijęs ir savo atrankos varžybų metimo (65,94). Tik 64,11 metro įrankį nusviedęs atletas po finalo neslėpė apmaudo ir pripažino, kad nėra pasiteisinimų dėl tokio pasirodymo.

„Prastai. Sunku dabar kažką ir pasakyti, reikia apgalvoti, bet jokių pasiteisinimų nėra. Nepasirodžiau taip, kaip turėjau pasirodyti. Gaila tų, kurie palaikė, gaila tų, kurie labai tikėjo, gaila trenerio lūkesčių, federacijos ir olimpinio komiteto lūkesčių. Tikrai nepasirodžiau taip, kaip turėjau pasirodyti, kaip visi tikėjo, kad pasirodysiu, ir kol kas nežinau, kur buvo mano klaidos. Kad ir ką bebandyčiau,

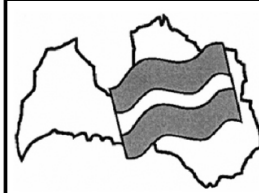
kad ir ką bedariau, nebuvau net arti tų rezultatų, kokie buvo reikalingi medaliui“, – po finalo kalbėjo A. Gudžius. Pokalbio pabaigoje jis juokavo, kad jam pavyko pagerinti savo poziciją per 6 vietas (Rio žaidynėse užėmė 12-ąją vietą), tad iki Paryžiaus poziciją pagerins dar per šešias.

A. Gudžiaus karjera nebuvo rožėmis klota. 2010 m. jis laimėjo pasaulio jaunių čempionatą, 2013 m. tapo Europos U-23 čempionu, tačiau perėjimas į vyrišką sektorių nebuvo lengvas. 2014 m. Europos čempionate jis buvo 10-as, 2015 m. pasaulio čempionate – nepateko į finalą, 14 vieta.

2017 m. triumfavo pasaulio čempionate, diską pirmą kartą karjeroje pačiu paskutiniu finalo metu sviedęs virš 69 metrų ir vos 2 cm aplenkęs D. Stahlj.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

**Latvian Cleveland
Credit Union**

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.orgwww.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.